

Az alternatív szolgáltatók ellen tüntettek

Taxisdemonstráció

Fotó: Nagy Tibor

Tegnap délelőtt a bukaresti Mindenhol Közlekedő Szabad Taxisok Klubjának Egyesülete (Asociația Clubul Taximetristilor Liberi de Pretutindeni) kezdeményezésére több városban, így Marosvásárhelyen is tiltakoztak az Uber és a Bolt elektronikus platformon tör-

ténő szolgáltatása ellen azok a taxisok, akik a polgármesteri hivatalnál jegyezték be cégüket, gépkocsijukat. Az ügy nem helyi, hanem országos, mi több, európai kitekintésű is.

Vajda György

Az egyesület követeléseiben az szerepel, hogy töröljék el az alternatív szállításra vonatkozó, 2019-ben kibocsátott 49-es számú sürgősségi kormányrendeletet, gyakorlatilag az Uber és a Bolt szolgáltatásának a felfüggesztését szeretnék.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Az óvási időszakban a Sylevy nem hajlandó szolgáltatót

A marosvásárhelyiek és a környékiek tapasztalhatják, hogy jelenleg tiszta a város. A szemeteskonténereket, föld alatti tárolókat és kukákat rendszeresen ürítik. A szemetártalók környékén is összetakarítják a hulladékot, az ideiglenes szolgáltató, a Sylevy teszi a dolgát.

4.

Bemutatták a MÚRE legújabb riportkötetét

A legutóbbi kötetet, amely a Fehér megyei magyarok által lakott szörványtelepülések életét tükrözi, június 17-én, szombaton délután mutatták be a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban.

5.

Csalások baleset ürügyén

A marosvásárhelyi rendőrök ismétlen felhívják a figyelmet ezekre a bűncselekményekre, és arra biztatnak mindenkit, hogy még az ilyen kritikus pillanatokban is tartsák meg józan ítélőképességüket, ne dőljenek be az idegenek színjátékának, és ellenőrizzenek minden, idegenektől kapott információt.

8.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. június 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szová-
tán!

Aktuális

Grüssen aus Siebenbürgen

Kaáli Nagy Botond

Kedves szüleim, Édes néném!

Kezdek megbarátkozni Romániával, ezzel az országgal, ahová költöztem. Siebenbürgen, ahol egykori Ti is éltetek, különlegesen szép: mintha valaki Skóciát mixelte volna Toscanával. A kaja finom, a meló is jó, az emberek sokkal kedvesebbek, mint otthon. A fizu ugyan nem épp akkora, de az én területemen közelít a hazaihoz, és itt sokkal jobban meg lehet élni ennyiből. Annyira, hogy pár hónap után vettem egy használt autót, hogy kicsit bejárjam a vidéket wochenende. Már voltam is pár helyen. Megnéztem pár schlosst, hofot és almhüttét, megéreztem az ízét a történelemnek és a természetes gazdálkodás szépségeinek. Annyira mennék még! De nem megyek. Nem megyek, mert e pár hónap alatt, szinte minden kiránduláson majdnem meghaltam. Legalább zehnmal.

Akkor kezdődött, amikor a robogós futár jobbról előzött, ijedtemben elkaptam a kormányt, és kiütöttem a villanyoszlopot. Felszakadt a fejem, kijött a mentő, a végén a polizei meg engem büntetett meg, angeblich vätámare din culpă. Tudja Gott, hogy ez mit jelent, de a futárt elő sem keresték. Az autót megjavítottam, a következő wochenende elindultam másfelé, szerencsére az autobahn a város széléről indul. Az az egy a környéken... Nem megyek zwanzig kilometert, lámpáz valaki szemből! Hát a vén trotty nem a belső sávon érkezett

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚNIUS

21., szerda
A Nap kel
5 óra 29 perckor,
lenyugszik
21 óra 19 perckor.
Az év 172. napja,
hátravan 193 nap.

*Isten éltesse!

Ma ALAJOS és LEILA, holnap PAULINA napja. PAULINA: a Pál női alakjának, a Paulának a továbbképzése. Jelenléte: kicsi, kis természetű.

IDŐJÁRÁS
Néhány zápor

Hőmérséklet:
max. 29 °C
min. 15 °C

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2023. június 20.

1 EUR	4,9631
1 USD	4,5425
100 HUF	1,3282
1 g ARANY	285,2498

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Az autópálya befejezetlen szakaszának fele már elkészült

A Strabag Kft.– Geiger Transilvania Kft társulás jelentése szerint e hónap második felében elkészült az A3 autópálya Maroskece – Aranyosgyéres közötti befejezetlen szakasz munkálatainak mintegy 50%-a. A korábbi cég a felvállalt munka alig 36%-át végezte el. A jogi procedúrák miatt megkésélt 15,7 km-es utat nagy gőzerővel építik, ha meglesz, akkor Marosvásárhely és Kolozsvár között autópályán lehet majd közlekedni. Korábban azt ígérték, hogy az idén decemberig elkészülnek, a mostani állapotfelmérés alapján az építők azt ígértek, hogy – a szerződésben rögzített határidőnél korábban – 2024 augusztusáig befejezik. A kivitelezési szerződést 2022. októberben írta alá a társulás, nem sokkal ezután hozzáfogtak a munkálatokhoz. Jelenleg naponta mintegy 600-an dolgoznak az autópályán. A szerződés értéke hea nélkül 420 millió lej.

Filmvetítés a csángókról

Június 22-én, csütörtökön 18 órától az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány székhelyén (Marosvásárhely, Sáros utca 1. szám) levetítik az Este lett a liányságnak című dokumentumfilmet, amely a kétezres évek elején készült egy hagyományos moldvai csángó esküvőről. A filmvetítést beszélgetés követi. Meghívott Katyi Antal, a film készítője és Kádár Elemér néptáncos.

Újra együtt a Vecker

Újra a régi felállásban koncertezik a Vecker, amely 2013-ban lépett először színpadra. Öt éven át volt aktív részese a marosvásárhelyi és erdélyi magyar könnyűzenei életnek. 2017-ben, 6 évvel ezelőtt lépett fel utoljára, mivel tagjai tanulmányaik miatt Marosvásárhelyről különböző városba kerültek. A Vecker (Iszlai Tamás – dob, Simó Péter – basszusgitár, Szász Hunor – gitár, Pethő Csaba – gitár, Máthé Péter – zongora, Nemes Tibor – ének) és a meghívott háttérzenekesek, Tasi Nóra és Gáspár Zsanett a Marosvásárhelyi Napokon június 25-én 19.30-tól a főtéri nagyszínpadon lépnek fel.

Felkészítő a Művészeti Egyetemre

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Kara júniusban folytatja ingyenes felvételi felkészítőit, egyes alkalomhoz online is lehet csatlakozni. Az alapképzésen minden szakon hétvégeként lesznek konzultációk, az egyetem honlapján közölt beosztás szerint. Alapképzésen a következő osztályok indulnak: színész, koreográfia, teatrológia, látványtervezés, audiovizuális kommunikáció, forgatókönyv- és reklámírás, média és zene. Magiszteri képzésen: színművészet, bábművészet, alkalmazott bábművészet, drámaírás, művészetek és új média, korszerű zenei koncepciók. Külföldi jelentkezők csak a tanulmányaik elismertetése után jelentkezhetnek a felvételire. További információk az egyetem honlapján, illetve az egyetem hirdetőfelületein található (www.szini.ro, www.uat.ro). További elérhetőségek: 40-265-266-281 (telefon/fax), e-mail: felveteli@uat.ro, székhely: Köteles Sámuel utca 6. szám, Marosvásárhely.

Hírszerkesztő: Vajda György

Taxidemonstráció

(Folytatás az 1. oldalról)

Mint ismeretes, az önkormányzatok által engedélyezett szolgáltatást versenytárgyalás útján végezhetik, amennyiben megfelelnek a műszaki és a város által megszabott feltételeknek. A gépkocsik számát is a lakosság arányában állapítják meg. Az Uber és a Bolt egy fővárosi cég által fenntartott elektronikus platformon, mobiltelefonos applikáción keresztül működik, ahova bárki jelentkezhet. A gépkocsi rendeltetészerű minősítését a gépkocsi-lajstromozási hivatal (RAR) végzi, az engedélyt a Közlekedési Minisztériumtól kell megvásárolni. Egy minimális tanfolyam elvégzése után engedélyezik a platform használatát abban a városban, ahol az illető bejelentkezett – tájékoztatott többek között Venczi János helyi tanácsos, egy marosvásárhelyi taxistársaság tulajdonosa. Hozzátette, nem kötelező megkülönböztető jelt tenni a gépkocsira, ezért, bár úgy tűnik, hogy kevés Uber és Bolt jelzésű taxi közlekedik a városban, több százan végeznek jóval ol-

csóbb szolgáltatást, mint a hivatal által engedélyezett társaságok.

A jelenség ellen nincs amit tegyen a polgármesteri hivatal, ez országos, mi több, európai ügy, mert más országban is hasonlóképpen működtek a rendszert, és az ottani – önkormányzatok által engedélyezett – taxisoknak is fejlődést okoznak ezzel.

A tanácsos szerint a szolgáltatás minőségi kritériuma és megbízhatósága kell legyen a meghatározó, az országos követelmények mellett a taxizásról szóló helyi tanácsi határozat is ezt erősíti meg.

A tiltakozás 11 órakor kezdődött és 14 óráig tartott. A tiltakozó járművek dudálva a városi stadiontól a Tamás Ernő, a Corvin Mátyás tér – Sinaia, Mărăști utcák – Köztársaság tér – 1989. december 22. utca – Marinescu u. – Mihai Viteazu utcákon át a főtérré tartottak, majd innen a Dózsa György utcán az autópálya felé vezető körforgalomig vonultak.

Fotó: Nagy Tibor

Bánsági hozomány – néprajzi kiállítás

Június 22-én, csütörtökön 15 órától a Bánsági hozomány. Népviseletek, ékszerek és néprajzi dokumentumok a Bánsági-alföldről címmel nyílik kiállítás a Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztályán (Rózsák tere 11. szám). A kiállítás a Bánsági-alföld hagyományos viseleteit, ékszereit és a Marius Matei néprajzi gyűjtemény fotódokumentumait mutatja be. A gyűj-

teményben található népviseletek a 19. század vége – 20. század közepe közötti időszakból valók, és Románia leg- rangosabb múzeumaiban is láthatók voltak már. A gyűjtemény több mint 3000 darabot tartalmaz. Az időszakos kiállítás július 18-ig látogatható, keddtől péntekig 9 és 16, szombaton 9 és 14, vasárnap 9 és 13 óra között. Hétfőnként zárva.

Rendőrségi hírek

Összeverekedtek

Június 18-án értesítették a rendőröket, hogy éjszaka az utcán hét férfi összeverekedett. Közülük hat 18 és 32 év közötti marosludasi, radnóti, maroskecei és kutyfalvi férfit 24 órás előzetes letartóztatásba helyeztek. Az összetűzés okát a marosludasi ügyészség vizsgálja.

Ittasan vezettek

Június 19-én fél négykor Koronkában állították meg egy gépkocsit vezető 37 éves marosvásárhelyi lakost, akinek ellenőrzéskor leheletében 0,63 mg/l alkohol volt. Nem sokkal később Marosludason az Avram Iancu utcában egy 52 éves férfit ellenőriztek, akinél 1,09 mg/l alkoholt mutatott ki a szonda. Mindkettőjüktől vért is vettek, és bűnvádi eljárást indítottak ellenük.

Nekiment az autópálya korlátjának

Június 19-én az A3-as autópálya Marosvásárhely és Maroskece közötti szakaszán egy 56 éves Bihar megyei gépkocsivezető Radnót irányából Maroskece felé tartott, elvesztette uralmát a kormánykerék felett, és a sávokat elválasztó központi fémkorláttnak hajtotta az autóját. A sofőr

és 54 éves utasát kórházba szállították. A járművezető nem fogyasztott alkoholt. A beleset körülményeit vizsgálják.

Felborult egy rendőrautó

Tegnap 15 órakor Segesváron, a Mihai Viteazu utcában egy 23 éves nő gépkocsijával összeütközött a segesvári rendőrség szolgálati járművével. Az utóbbi felborult. Az egyik rendőr kórházi ápolásra szorult. A járművezetők nem fogyasztottak alkoholt.

Zárult a drog- és alkoholfogyasztás elleni kampány

Lezárult az a kampány, amelyet a rendőrség és a marosvásárhelyi börtön a drogfogyasztás megelőzésére indított, és amelynek során a megye 20 liceumból több mint 1500 diákkal közvetlen módon ismertették meg a drog és az alkoholfogyasztás káros hatásait. Élményeikről, eseteikről emiatt börtönbe került fiatalok is meséltek a diákoknak. Szó volt a tudatmódosító szerek és az alkohol rendszer fogyasztásával járó viselkedésmód elváltozásokról, az online zsarolási lehetőségekről, illetve beszéltek olyanok is, akik korábban ittasan ültek kormány mögé.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Európa Tanács: A tagállamoknak javítaniuk kell a pénzmosás elleni küzdelmen

A 46 tagú Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Szakértői Bizottsága (Moneyval) Strasbourgban közzétett jelentése szerint az európai kormányoknak javítaniuk kell a pénzmosás elleni küzdelmen és a bűncselekményekből származó pénzek visszaszerzésének gyakorlatán.

A kérdésben illetékes ET-bizottság a 2022-es éves jelentésében azt írta: nem elégséges mértékű a bűncselekményekből származó illegális bevételek államok közötti visszaszerzése, a bűncselekményből származó vagyontárgyak értékeihez képest viszonylag ritka a sikeres elkobzás.

Véleményük szerint nemcsak be kell fagyasztani, hanem le is kell foglalni, el kell kobozni a bűnügyek során megszerzett pénzeszközöket, amihez kulcsfontosságú az illetékes hatóságok hatásköreinek és erőforrásainak bővítése. Az államoknak továbbá nem csak a bűnügyek elkövetéséből származó pénzeszközök azonosítása és befagyasztása terén kellene javítaniuk az eredményei-

ket, hanem növelniük kellene a súlyos pénzmosási bűncselekmények miatt hozott ítéletek számát – jelentették ki.

Meg kell tagadni a hozzáférést minden olyan pénzeszközökhöz, alaphoz és forrásokhoz, amelyet káros tevékenységek elősegítésére használhatnak, beleértve azokat is, amelyek alááshatják az európai biztonságot és stabilitást – írták. A kormányoknak többet kell fektetniük a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem nemzeti programjaiba, és szigorúbb intézkedéseket kell elfogadniuk a korrupcióval összefüggő bevételek tisztára mosásának megakadályozására – hangsúlyozták.

A szakértők szerint a tagállamok az előző évekhez hasonlóan tavaly is mérsékelt hatékonyságot mutattak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemben. A legjobb eredményeket a kockázatkezelés, a nemzetközi együttműködés és a pénzügyi intelligencia felhasználása terén érték el. A nemzetközi normáknak való megfelelés különösen gyenge maradt a pénzügyi szektor felügyelete, a magánszektor megfelelése, a jogi személyek átlátha-

tósága, a pénzmosással kapcsolatos ítéletek és elkobzások, valamint a terrorizmus finanszírozásával és a tömegpusztító fegyverek elterjedésével kapcsolatos szankciók terén.

A jogszabályi és intézményi reformokra vonatkozó ajánlásoknak való megfelelés tekintetében a tagállamok kiértékelés eredményeként érték el, az ajánlások 72 százalékát maradéktalanul végrehajtották – emelték ki.

Emlékeztettek: 2022 végén az értékelt 26 tagállam közül 21 esetében tartották fenn a fokozott nyomon követési eljárást a vonatkozó szabványoknak való korlátozott megfelelés miatt. Az érintett országok között Albánia, Andorra, Bulgária, Horvátország, Ciprus, Csehország, Georgia, Gibraltar, Magyarország, Észtország, Lettország, Litvánia, Monaco, Málta, Lengyelország, Moldova, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, az Egyesült Királyság fennhatósága alá tartozó Manksziget és Ukrajna szerepelt. Örményország, a Vatikán, Liechtenstein, San Marino és Izrael továbbra is a Moneyval rendszeres nyomon követési eljárása alá tartozik. (MTI)

Feljelentést tettek a párizsi olimpiai építkezéseken dolgozó afrikai munkások

Feljelentést tett a jövő évi párizsi olimpia épülő létesítményein dolgozó tíz afrikai munkás négy építési óriásberuházó és nyolc alvállalkozója ellen, amiért „kizsákmányolták” őket, s a munkájuk elismerését kérik a bíróságtól – közölték kedden igazságügyi források.

A munkaügyi bíróság idézését a 2024-es ötkarikás játékokra épülő létesítmények fővállalkozói (BTP – Vinci, Eiffage, Spie Batignolles és GCC) és az a nyolc alvállalkozó kapja meg, amelyek közvetlenül alkalmazták a Franciaországban évek óta élő afrikai, elsősorban mali és kongói munkásokat.

A tíz munkavállaló helyzetét időközben már rendezték a munkáltatók.

A panaszosok azt állítják: hónapok óta kizsákmányolták őket az építkezéseken, mindenekelőtt az olimpiai falu munkálatainál, ahol szerződés és fizetési papírok nélkül dolgoztatták őket, nem kaptak túlórapénzt, sem fizetett szabadságot, ezért a munkájuk utólagos elismerését kérik a bíróságtól – mondta az AFP hírügynökségnek Richard Bloch szakszervezeti vezető, aki segítette a vendégmunkásokat a helyzetük rendezésében.

„Mindenki tudta, hogy nincsenek érvényes papírjaim. A Spie Batignolles volt a fővállalkozó” – mondta Moussa, az egyik feljelentő a France Info hírrádióban. „Egyik nap fáj a térdem. Megkérdeztem a főnökömet, hogy kivehetek-e egy-két napot pihenni. Azt válaszolta: ha nem jössz be hétfőn, szedheted a cuccaidat. Muszáj volt tovább dolgoznom a fájdalom ellenére. Franciaország nem jobb, mint Katar” – tette hozzá, a tavalyi labdarúgó-világbajnokságra elkészült nyolc stadion építésén dolgozó, elsősorban ázsiai országokból érkező, több százezer külföldi vendégmunkással való kegyetlen bánásmódra utalva.

A március 31-én tett feljelentés szerint a CGT szakszervezet és a munkások a ki nem fizetett bérük rendezését kérik, és annak elismerését, hogy komoly és valós ok nélkül bocsátották el őket. Azt is indítványozták, hogy a bíróság mondja ki a munkavezető felelősségét az illegális munkavállalási ügyben. Az őket képviselő CGT szakszervezet úgy látja, hogy a francia munkajog alapján a fővállalkozók a felelősek az afrikai

munkások illegális foglalkoztatásáért.

„Azt ígérték, hogy példás lesz a párizsi olimpia építkezése. Pedig valójában rosszabb, mint máshol, mert van egy olyan politikai elvárás, hogy minden létesítménynek időre el kell készülnie. A vállalkozók ezért minden legális és illegális eszközt bevetnek annak érdekében, hogy a határidőre átadják a létesítményeket” – mondta a rádióban Richard Bloch.

A CGT szerint mintegy száz munkás lehet olyan helyzetben, mint a panaszosok.

A Párizstól északra található Bobigny ügyészsége egy évvel ezelőtt indított vizsgálatot annak gyanújával, hogy „bűnszövetkezetben” illegálisan alkalmaznak az olimpiai építkezéseken az országban rendezetlen körülmények között tartózkodó, azaz érvényes papírokkal nem rendelkező külföldieket. Az előzetes eljárás megindítását a vádhatóság az olimpiai építkezéseken végzett ellenőrzésre alapozta, aminek során több illegális külföldi munkavállalót azonosítottak.

A munkaügyi bíróság októberben tervezi a felek meghallgatását. (MTI)

Eurostat: 90 százalékkal csökkent az orosz kőolajtermékek uniós behozatala

Az Oroszországból az Európai Unióba irányuló teljes kőolaj- és kőolajtermék-import 1,4 millió tonnára csökkent 2023 márciusában, ami 90 százalékos visszaesés a 2019-től 2022-ig tartó három év átlagos havi 15,2 millió tonnájához képest – közölte az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat hétfőn.

A jelentés emlékeztetett: Oroszország jelentős olajforrás volt az EU számára, de Ukrajnával szembeni háborúja arra készítette az Európai Bizottságot, hogy 2022 júniusában kibocsássa a hatodik uniós szankciócsomagot, amely embargót is tartalmazott az orosz olaj EU-ba történő behozatalára. A tengeri kőolaj behozatali tilalma 2022. december 5-én, míg a kőolajtermékekre vonatkozó tilalom 2023. február 5-én lépett hatályba.

A kőolajimport a 2022. januári – a háború február 24-i megkezdése előtti – 12,4 millió tonnáról 2022 decemberében 70 százalékos visszaeséssel 3,7 millió tonnára csökkent, amikor az embargó hatályba lépett. A kőolajimport 2023 márciusában tovább csökkent, 1,17 millió tonnára, ami 91 százalékos visszaesést jelent – írták.

Eközben a kőolajtermékek behozatala a 2022. januári 3,3 millió tonnáról 2023. februárra 80 százalékkal esett vissza, 0,7 millió tonnára csökkent, ami 2023 márciusára tovább csökkent 0,3 millió tonnára.

Megjegyezték: az oroszországi olajimport nem szűnt meg teljesen a tilalmakban meghatározott azon kivételek miatt, amelyek meghatározott feltételek mellett korlátozott importot tesznek lehetővé.

Közölték: az ukrajnai háború zavart okozott az olajszektorban, aminek következtében az Európai Bizottság felmérte a hazai és nemzetközi piacok helyzetét, és azt tanácsolta a tagállamoknak, hogy 2023. március 31-ig töltsék fel vészhelyzeti olajkészleteiket a minimálisan szükséges szintre.

Tavaly júliusig tíz uniós ország: Bulgária, Csehország, Írország, Horvátország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Ausztria és Románia még nem érte el a nemzeti minimumszintet, 2023 márciusára azonban már csak Bulgária, Csehország, Írország, Lettország és Litvánia készletei maradtak a szükséges szint alatt – közölte jelentésében az Eurostat. (MTI)

Ország – világ

Számos bíróság felfüggeszti tevékenységét

Meghatározatlan időre felfüggeszti tevékenységét szerdától a bukaresti táblabíróság, a törvényszék, a törvényszéki ügyészség és a bírósági ügyészségek az igazságszolgáltatásban dolgozók szolgálati nyugdíjával kapcsolatos tervezett módosítások miatt. Az ország több törvényszéke és bírósága, köztük a marosvásárhelyi táblabíróság is hasonló határozatot hozott kedden. Az igazságszolgáltatási fórumok döntése értelmében szerdától a perek nagy részét halasztják, csak bizonyos ügyek tárgyalását tűzik napirendre. Ezek közé tartoznak a bűnvádi eljárások során elrendelt kényszerintézkedések, a házkutatások, a kiskorúakkal kapcsolatos ügyek, a gyermekelhelyezések vagy a távollattartási végzések. Az igazságszolgáltatásban dolgozók szerint a különnyugdíjak rendszerének tervezett módosításai sértik a bírák és ügyészek függetlenségét és az alkotmány szavatolta jogállásukat. Követelik, hogy a tervezett nyugdíjreform végrehajtásakor vegyék figyelembe a szakmai szervezetek javaslatát, és olyan jogszabályokat szorgalmazzanak, amelyek egyrészt megszüntetik a jelenlegi méltánytalanságokat, másrészt „figyelembe veszi a bírák és ügyészek jogállását, a munkafeltételeket és az igazságszolgáltatási rendszer egészének kilátásait”. (Agerpres)

Listavezetők vagyunk

Az Európai Unió (EU) országaiban közúti balesetben elhunytak száma 6 százalékkal nőtt 2021-ben 2020-hoz képest, és lakosságárányosan Romániában halta meg a legtöbben közlekedési balesetben, 93 haláleset jutott egymillió lakosra – derül ki az EU statisztikai hivatalának (Eurostat) kedden közzétett adataiból. Az egyes tagállamok népességéhez viszonyítva a közúti balesetben elhunyt személyek aránya 2021-ben Máltán volt a legalacsonyabb (17 haláleset egymillió lakosra számítva), aztán Svédország (20) és Dánia (22) következett a sorban. A legmagasabb arányt Romániában (93 haláleset egymillió lakosra számítva), Bulgáriában (81) és Lettországban (78) regisztrálták. (Agerpres)

Grüssen aus Siebenbürgen

(Folytatás az 1. oldalról)

velem és a forgalommal szembe, a szakadt Škoda Favoritjával, és még ő integetett üvöltözve, hogy mit képzetelek?! Beérek a következő városba, még szerencse, hogy lassítottam a táblánál, mert hirtelen elem vágott egy löfej. Egy löfej, csessze meg, utána meg az egész ló, oldalból, egy mellékutcából, a lóhoz meg egy szekér volt köve, rajta két részeg kovbojjal, olyat fékeztem, kiharaptam a légszákot! Ezek meg ordítva-dalolva vágattak át a szemközti sávba, ahol elcsapta őket egy kamion. A sofőr a bekötőutat kereste a GPS-en. Das gibt's doch nichts. Na, valahogy továbbmegyek, látom, körforgalom, hát ez nem kéne gond legyen. Nem is volt, ameddig jobbról elem nem vágott egy darázsosopóverseny-nyertes szájú szöke a fekete SUV-val és szembe nem találtam magam a lengyel rendszámú csóffadt BMW-vel. Megint vészfék, már izzott a tárcsa, mint a Formula einsban, épphogy meg tudtam állni! Erre kiszáll a béemvés oldshatterhend és elkezd ütni a motorházfedelelet, közben meg ordít, mint Isaura elrablászor, akkorát csapott a sárvédőre, hogy az aranygyűrű el is tört. Épp akkor kezdte keresni, amikor hátulról belém szállt egy kabrió, kendős nagymama, olyan szemüvege volt, hogy a prizma megszégyellné magát mellette, megtaszajította az autóm, az meg maga alá szorította a kovbojt, aki most már úgy üvöltött, mint Antipász a bronzbikában. Kijött a rohamkocsi, kiszedték onnan, most pereskedünk, el fogom veszíteni. Elvették a fűherschaint, neki nem is volt.

Azóta biciklizem. Csak kétszer ütöttek el, mert azt a fogalmat, hogy bicikliút, de facto itt nem ismerik. Ahol nincs, azért, ahol van, ott pedig azért. Egyszer egy traktor a belvárosban, egyszer egy melósduba a ház előtt. Azóta a járdán megyek, utál mindenki. Szívesen használnám a közszállítást, de mióta megloptak, egyszer 40 percet vártam, és egyszer felgyúlt az autobus, inkább lettem róla. Gyalogolni szeretek, de itt a nyár, és negyven grad van, mert ezek kivágtak minden fát. De minden este és reggel imádkozom éretetek. És magamért is, hogy ne haljak meg, mert a tegnapielőtt este is olvastam a Facebookon, hogy öt baleset volt aznap a stadban – már hajnalban elkezdődött a rendezvénysorozat, amikor fejre állt egy futárjargon. A tegnap reggel pedig még egy csökte volt nem messze innen, az is súlyos. Na, szóval így telnek a napjaim. Majd írok még.

U.i. kérdésekre válaszolva igen, mennék lazítani június közepén a vízpartra, de a strandon nem szabad fürödni. A medencék szépek, jólesik rájuk nézni. Kisztihand!

Operativitást, bürokráciamentes ügyintézést biztosítottak „Folytatjuk a munkát közösségünkért”

Mint ismeretes, a kudarcba fulladt koalíciós tárgyalások miatt az RMDSZ nem került be a szociáldemokrata Marcel Ciolacu által vezetett PSD–PNL-kormányba. A szövetség miniszterei mandátumuk ideje alatt kétségkívül segítették a magyarok által lakott települések fejlesztését. A legtöbb támogatás a Cseke Attila által vezetett fejlesztésügyi minisztériumon keresztül jutott el az önkormányzatokhoz. Márk Endrét, Szászrégen polgármesterét arról kérdeztük, hogy mennyire befolyásolja majd helyi projektek kivitelezését az, hogy az RMDSZ kormányon kívül maradt.

Vajda György

– Az RMDSZ kormányzati szerepvállalása sokat segített nekünk megyei, városi és községi önkormányzati szereplőknek. Volt egy biztos, direkt kapcsolatunk, ami biztosságot jelentett számunkra a bukaresti ügyintézésben. Ha bármilyen probléma felmerült, akkor bizalommal fordulhattunk a minisztériumokhoz, ahonnan azonnali eligazítást kaptunk. Ha kellett, kiigazítottunk terveket, vagy a pályázati dokumentációk összeállításában is hasznos útmutatást kaptunk. Nagyon sok szerződést írtunk alá Cseke Attila miniszterrel, aki nagyon aktív, operatív volt. Leegyszerűsítette a közbeszerzési eljárásokat, és megtett mindent azért, hogy minél előbb írjuk alá a tervek kivitelezési szerződését. Ha nincs a hathatós segítség, akkor nem adhattuk volna át a piaci csarnokot, továbbra is haszontalan a mozi átépítését, és sorolhatnám azokat a projekteket, amelyek kivitelezését neki köszönhetően sürgethettük meg. Vannak további, különböző fázisban lévő terveink, mint a tanuszoda megépítése, bölcsőde építése, óvoda felújítása, amelyek kivitelezése a fejlesztésügyi minisztérium kezelésében az újjáépítési és reziliencia (PNRR) terven keresztül valósul meg. Ezek is a miniszter hathatós támogatásának köszönhetően indulhattak el. Nagyon sokat számított, hogy Cseke Attila leépítette a bürokráciát. Online pályázhattunk, leegyszerűsödött a dokumentáció beszerzése, és tudomásom van arról is, hogy azt tervezte, kihagyják a megva-

Fotó: Vajda György

lósíthatósági tanulmányokat, és a műszaki és gazdasági tervek alapján akarták elbírálni a pályázatokat, illetve sikeresség esetén odaítélni a támogatást.

Az utolsó percig bíztunk abban, hogy sikeresek lesznek a koalíciós tárgyalások, kiegyeznek a pártelnökök és kormányon marad az RMDSZ. Bízom benne, hogy annak ellenére, hogy a szövetség kikerült a kormányból, nem jutunk hátrányos helyzetbe, akkor sem, ha más kezébe kerülnek a minisztériumok, és folytathatjuk programjainkat, településeink fejlesztését, hiszen nemcsak a magyar közösségért dolgozunk, hanem polgármesterként megkülönböztetés nélkül a város érdekeit helyezem előtérbe. Úgy érzem, hogy felemelt fejjel távoztak kormányzati képviselőink, akikre büszkék vagyunk, reméljük, hogy sikereket érünk el úgy is, hogy nincsenek kormányon. Ilyen a politika, végezzük a dolgunkat a parlamentben, az önkormányzatokban, közösségünk érdekében! – nyilatkozta kérdésünkre a polgármester.

Felmentette tisztségükből a kormányfő az RMDSZ államtitkárait

Felmentette tisztségükből Marcel Ciolacu kormányfő hétfőn este az RMDSZ államtitkárait és más kormányzati hivatalok RMDSZ-es tisztségviselőit.

Az új, kétpárti – PSD és PNL alkotta – román kormány fejként Marcel Ciolacu a Hivatalos Közlönyben hétfőn este megjelent rendeletében egyszerre tíz RMDSZ-es államtitkártól vált meg, akik az RMDSZ miniszterei a távozásakor mondtak fel tisztségükből. Kelemen Hunor kormányfőhelyettes, Cseke Attila fejlesztési, Novák Károly Eduárd sportért felelős és Tanczos Barna környezetvédelmi miniszter már múlt héten átadta helyét utódjának.

Most hivatalosan távozik bukaresti hivatalából Vass Levente egészségügyi és Matuz Zsolt fejlesztési államtitkár, Hegedüs Csilla, az európai projektek minisztériumának államtitkára, Barabási Antal Szabolcs mezőgazdasági, Szép Róbert és Fülöp Lóránd környezetvédelmi, Sándor Gábor szállításügyi, Kacsó-Doboly Izabella családjogi, Makkai Péter munkaügyi és Demeter András művelődési államtitkár is.

Ciolacu rendeletében Zahoránszki István kormányfőtitkár-helyettes, Derzsi Ákost, a fejlesztési tárca helyettes államtitkárát és Porzsolt Leventét, a környezetvédelem főfelügyelőjét is felmentette tisztségéből.

A személyi változások a miniszterelnöki kabinetet is érintik, a PSD-s kormányfő menesztette elődjét, a PNL-s Nicolae Ciucă kabinetfőnökét és tanácsadóit, és újakat nevezett ki helyükbe.

Az új kormányt alkotó két párt között hétfőn megjelentek az első nézeteltérések is, miután a PSD-s kormányfő elutasította a PNL kormányfőtitkár-jelöltjét, Mircea Abrudannak a kinevezését, aki volt Kolozs megyei prefektusként a párt egyik erős emberéhez, Emil Boc kolozsvári polgármesterhez áll közel.

Miután a PNL nem volt hajlandó más személyt javasolni a tisztségre, a román sajtó beszámolója szerint a két kormánypárt a szerdán esedékes koalíciós ülésen ismét napirendre tűzi Abrudan kinevezésének ügyét. (MTI)

Ismét patthelyzetben a 2-es zóna

Az óvási időszakban a Sylevy nem hajlandó szolgáltatni

Lapunk több ízben tudósított arról, hogy patthelyzetbe került a Marosvásárhelyt is magába foglaló Maros megyei 2-es számú hulladékgazdálkodási zóna, miután ez év január 4-én az Ecolect Községi Társulás szerződést bontott a köztisztasági feladatokat elvégezni képtelen Brantner Veres céggel, amelynek további 90 napig kötelessége volt a szolgáltatást elvégezni, miközben nem lehetett tudni, ki veszi át a cég feladatkerét. A patthelyzet tehát fél év elteltével is tart, mert az Ecolect – miután első körben nem megfelelő céget választott –, nem jut dűlőre arról, hogy ki kapja meg a marosvásárhelyi hulladékgyűjtés és -szállítás nagy falatját. A lakosság pedig attól tart, hogy újra visszaköszönnék a téli-tavaszi állapotok, és ismét szemetes lesz a város.

Mezey Sarolta

Két pályázó közül egy megyén kívüli céget jelöltek meg nyertesnek

A marosvásárhelyiek és a környékbeli tapasztalhatják, hogy jelenleg tiszta a város. A szemeteskonténereket, föld alatti tárolókat és kukákat rendszeresen ürítik. A szeméttárolók környékén is összetakarítják a hulladékot, az ideiglenes szolgáltató, a Sylevy teszi a dolgát. Közben megjelentek a szelektív hulladékgyűjtésre alkalmas méretes tárolók, amelyeket többé-kevésbé ren-

deltetészerűen használ a lakosság. Az Ecolect a 2-es régió rövid távú, egyéves köztisztasági feladatainak ellátására sürgősségi eljárással május végén nyolc céget hívott meg, a licit határideje június 9-én, pénteken járt le. A meghívásra két cég nyújtott be ajánlatot, az Ecolect június 16-án egy megyén kívüli céget jelölt meg nyertesként. Tóth Brezovszky Andrea, az Ecolect Községi Társulás ügyvezető igazgatója a törvényességre hivatkozva

nem hozta nyilvánosságra sem a nyertes, sem a vesztes cég nevét. Sajtóértesülések szerint azonban a versenyt a bukaresti Urban és a konstancai Polaris cégek társulása nyerte.

Jelenleg a tíznapos óvási időszak tart, miután ez lejár, hivatalosan is megtudhatjuk a nyertes nevét, amelyet egy évre a marosvásárhelyi és környékbeli hulladékgyűjtéssel bíz-

Abban az esetben, ha tíz napon

belül óvás lesz, a szerződés odaítélése ismét elhúzódik, s előfordulhat, hogy ismét szolgáltató nélkül marad Marosvásárhely. Ha nem lesz óvás, akkor a nyertes céggel kötnék szerződést, ami a hosszú távú szolgáltatói szerződés megkötéséig lesz érvényes.

Elégedetlenek a polgármesterek

Takács Szabolcs, Koronka polgármestere, aki tegnap részt vett az

Ecolect társulás gyűlésén, elmondta, hogy nagyon kedvezőtlen az önkormányzatok helyzete, mert a tíznapos óvási időszakban a Sylevy – amely a magasabb árajánlat miatt marad alul a versenyben – az óvási időszakban nem hajlandó elszállítani a háztartási hulladékot a 2-es zónából.

– A Sylevy eddig hetente, a helyi katasztrófavédelmi testület határozata alapján sürgősségi eljárással szállította el a szemetet, de ezután nem teszi meg sem az óvási időszakban, sem az azt követő ötnapos felkészülési időszakban, ami a nyertes cég rendelkezésére áll. Ez 15 nap! Főként nyári időszakban mi, polgármesterek nem vállalhatjuk, hogy a településeinken maradjon a szemét! Ez nagyon kellemetlenül érinti a lakosságot és az önkormányzatokat egyaránt. Helyi szinten kellett volna meg egyezni, hogy ki mit, mennyiért vállal, s olyan ajánlattal előállni, ami mindkét félnek megfelel. A lakosság a polgármesterekre hárítja a felelősséget, mondván, hogy nem tudjuk megoldani a szeméthelyzetet – mondta a polgármester.

Június 28-án zárul a „nagy” közbeszerzés

Miközben a rövid távon szolgáltató – sokadik nekifutásra – is bizonytalan, addig az Ecolect Községi Társulás által a hosszú távra, 8 éves szolgáltatási időszakra kiírt közbeszerzési eljárás határidejét is meghosszabbították, június 6-áról június 28-ra tolták ki. Tóth Brezovszky Andrea ügyvezető igazgató szerint erre azért volt szükség, mert számtalan kérdést kell tisztázni.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Bemutatták a MÚRE legújabb riportkötetét

A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete 1997-ben felvállalta azt, hogy miután az újságírók tollal és fényképezőgéppel felvérték feltérképezik Erdély egy-egy sajátos kistérségét, riportkötetbe foglalja, megjelenteti a kollégák írásait. Az első riporttábor Kóhalomban volt, amelynek eredményeként 1998-ban kiadták az első riportkötetét. Azóta az egyesület azon igyekezett, hogy évente legalább egyszer riporttábor szervezzen, és az írásokat könyvbe foglalva kiadja. A legutóbbi kötetet, amely a Fehér megyei magyarok által lakott szórványtelepülések életét tükrözi, június 17-én, szombaton délután mutatták be a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban.

Vajda György

Nem véletlenül szervezték a kötet bemutatóját Nagyenyeden, a nagy nevű alma materben. Hathatós segítséget nyújtott ehhez Vincze András, Fehér megye alprefektusa, Lőrincz Helga, Nagyenyed alpolgármestere, Szócs Ildikó, a kollégium igazgatója és a környékbeli magyar polgármesterek, lelkipásztorok is, akik szívesen fogadták az újságírókat, készséggel beszámolván mindennapi teendőikről és egyebek-

„Mi nem érezzük úgy, hogy elszórtan élünk”

Fehér megyei riportok

MÚRE 2023

ről. A kötet, a teljesség igénye nélkül, ezúttal egy igazán különleges régiót térképez fel. A bejárt települések némelyike hajdanában az egykori Aranyosszékhez tartozott, más helységek élete, története szorosan összefüggött a Nyugati érchegység évezredes bányászataival vagy az állattenyésztéssel. A sors kegyetlenül bánt az itt élő magyarokkal, ugyanis a Horea, Cloșca és Crișan-féle parasztlázadáskor, majd az 1848–1849-es forradalomban véres pogromokat hajtottak végre ellenük, porig rombolva a településeket (köztük Nagyenyedet), a templomokat, nem kímélve az emberi életet sem. S míg 1918-ig az Osztrák–Magyar Monarchiában sikerült talpra állni, az országváltást követő évtizedekben igencsak felgyorsult a leépülés, az asszimiláció, amely az 1945 utáni kommunista időszak még jobban felgyorsult. Ezen a vidéken a templom és az iskola voltak azok a biztos bástyák, amelyek megőrizték a magyarságot. Az 1989-es rendszerváltás után a közösség összefogott. Értelmiségiek, lelkipásztorok, tanárok, a közösségért nem könnyű feladatot vállalók sziszifuszi munkájának köszönhetően ma már nem érzik úgy, hogy elszórtan élnek. Ezért is ez a fontos mondat került címként a kötet borítólapjára. A könyvben helyet kapott riportok is ezt próbálják igazolni. Azt, hogy a történelmi megpróbáltatások ellenére miként állt talpra a közösség, és hogyan tudott helytállni a nacionalizmus fellángoló fenyegetettsége közepette. De megtudható az is, hogyan újítanak fel templomot az alig egytucatnyi magyar református vagy katolikus egyházközségekben, mit jelent a többségében román településen politikai funkciót vállalni, előljáróként tervezni, gazdálkodni, bort előállítani, virágot (rózsát) és zöltséget termesztetni, egyszerűen kézzelfogható eredményeket elérni, és a történelmi múlt ellenére békésen, előretételezően élni a többséggel. A múlt sötét árnyai ellenére és a beolvadás, a szétmorzsolódás jelenbeni valósága ellenére, a kötet riportjai nem borítatóak. A szülőföldjükön élni akaró, hittel és meggyőződéssel, célokkal felvértezett, dolgos, szorgos emberek megannyi tükrözik a kötet, amelyet lapozva arról olvashatunk, hogy miként lehet valaki egyszerre sáf, first lady és családanya is. Képet kaphatunk arról, hogy miként lehet örizni Márton Áron püspök szellemi hagyatékát Gyulafehér-

Szűcs László a nagyenyedi könyvbemutatón

Fotó: Vajda György

váron, a román egyesülés központjában. Érdekes története van Abrudbányának, Erdély igazi eldorádójának. Igazi múltbéli visszatekintőt nyújt Nagyenyed épített örökségének, az épületekhez fűződő történeteknek az ismertetése. Megtudhatjuk, hogy milyen missziós feladatot jelent lelkipásztorok lenni a szórványvidéken. Betekintést nyerhetünk a környékbeli gazdák életébe. Kiderül az is, hogy mit jelent ma nagyenyedi kollégistának lenni, s arra is választ kaphat az olvasó, miért gond az, ha nincs sárga festék...

A könyv nemcsak sajtósoknak szól, hanem mindazoknak, akik érdeklődnek történelmünk, múltunk iránt, szeretnek kirándulni, barangolni, új tájakat felfedezni, emberekkel találkozni, és – az újságírók közvetítésével – első kézből megtudni olyan információkat, amelyek kiegészíthetik ismereteinket, és így újra felfedezhetjük Erdély egyik, történetekben és etnikailag igen színes és érdekes vidékét.

A kötetet a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete adta ki a Communitas Alapítvány támogatásával, a Holnap Kulturális Egyesület közreműködésével. Szerkesztette Szűcs László, a MÚRE elnöke. A könyvben Ambrus Attila, Basa Emese, B. Nagy Veronika, Csermák Zoltán, D. Mészáros Elek, Farkas Kriszta, Forró László, Lukács Orsolya-Izabella, Mihály Kriszta-Kinga, Rácz Éva, Sarány István, Szűcs László, Újvári Ildikó, Vajda György és Vetési László közölt írást és fotókat.

Dalma gyermekkorára nyaralásából az első és az utolsó mozzanatot szerte leginkább: az elindulást és a hazakerzést.

– Rendszerint az esti órákban ke-rekedtünk fel, amikor a délutáni hőségnek már nyoma sem volt, és a lehűlt levegő megtelt a sötétben ébredő virágok sejtelmes illatával – idézte fel a nyolcvanas évek hangulatát madárcsontú, szemüveges barátom. – Egyedül nekünk nem volt saját autónk a több lakrészes, közös udvaros magánház lakói közül, így vonattal vettük célba a kiszemelt üdülőhelyet, legtöbbször a román tengerpartot vagy Félixfürdőt, ahova Nagyváradig zötyögünk, aztán buszra szálltunk. Az indulás estéjén anyuék taxit hívtak, ami nagy örömmre behajtott az udvarra, és a bejárati ajtónk előtt várt. Olyankor mindig lestem, hogy néznek-e az ablakból a szomszéd lányok, akikkel valami különös okból egyfolytában próbáltuk lepipálni egymást. A távollétünk alatt azonban eléggé hiányoztak, pedig a szüleim munkahelyéről kapott szakszervezeti jeggyel dűskálhattunk az élményekben.

– Elmesélsz egyet? – kértem a jelentőségeltjes csendben.

– Mamaián egy előkelő szállodában laktunk, ott ültem életemben először liftben. Éjszakánként a férfivendégek összegyűltek a tágas társalgóban színes tévén focimecs-

csét nézni – valami bajnokság volt éppen, de ne kérdezd, hogy milyen –, édesapám sem hiányzott azokról az alkalmakról. A szakszervezeti jegyhez három belépő is tartozott a konstancai delfináriumba és egy családi hajókázás Ovidiu szigetére, ráadásul a híres könnyűzene-fesztiválon is részt vehettünk. Emlékszem, ott egy fiatalasszony nagyon igyekezett apuval szemkontaktusba kerülni, de én kitarító nyelvényűtogatással elvettem a kedvét a csábítástól. Igaz, anyu jól megszidott a szemtelen viselkedésem miatt, de engem az sem zavart, csak vigyorogtam magamban, hogy ilyen szépen megvédtem aput a „ragadozótól”.

– Édesapád hogyan reagált az idegen nők közleledésére?

– Biztos titokban jólesett neki, de soha nem adta ennek jelét. Szép férfi volt, olyan Jávor Pál-os, nem csoda, hogy felfigyeltek rá más asszonyok. Ő mindenestre nem tulajdonított ennek nagy jelentőséget, valami egészen más ejtette kísértésbe az „aranykor” gondolati és lelki korlátok közé szorított világban: az országhatáron túl kezdődő szabadság. Hiába volt meg az anyagi biztonságunk, a szüleim ugyanis jól kerestek a gyárban, édesapám képes lett volna bármit

Szabadságyökér

feladni vagy legalábbis kockára tenni azért, hogy szíve szerint megélessze a zsebemben veresbe rejtve őrzött magyarságát. 1988 augusztusában a tenger és Félixfürdő helyett egy új helyre, a magyar határtól pár kilométerre fekvő Paptamásira vittek nyaralni a szüleim. Ott nem a megszokott szállodai luxus várt, hanem egy falusi ház, amelyben egy szektás házaspár lakott a két, velem nagyjából egykorú lányával. A település termálfürdője volt az egyetlen szórakozási lehetőség ezen a vidéken, meg az újon-

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

sült játszótársak birodalma, a hatalmas csűr, ahol téglaporból és sárból sütöttünk-főztünk naphosszat az utazásokra mindig velem tartó Barbie babáknak. Így aztán jól összebarátkoztunk, magamban mégis számoltam a hazaindulásig maradt napokat. Alig pár volt még belőlük hátra, amikor egy délelőtt édesapám azzal állt elém, hogy délután biciklizni megyünk. Addig legfeljebb az otthoni háromkerékű járgányomon száguldoztam, így apu javaslatra roppant kíváncsivá lett. Jól emlékszem a mozdulatra,

ahogy maga elé ültetett a kerékpáron, és szélesebben tekerni kezdett. Anyu mögöttünk pedálozott, legelőleg pedig a házigazdánk. Ezt kicsit furcsálltam, de aztán elkönnyveltem magamban, hogy udvariasságból vagy kedvességből szánja ránk az idejét, meg szükséges is, hogy valaki utat mutasson. Hamar átszeltük a falut, és mire észbe kaptam, már egy hatalmas kukoricás mellett haladtunk végig. Egyszer aztán apu hirtelen megállt, persze édesanyám is rögtön, és minden különösebb magyarázkodás nélkül félrevonultak, engem pedig ott hagytak a vendéglátónkkal. Az idősebb férfi zavartan mosolygott, és az iskolás dolgairól próbált nagyon esetlenül társalogni velem.

Éreztem, hogy valami nem kerek ebben a helyzetben, de hogy mi, arról fogalmam sem volt. Nemso-kára a szüleim is visszajöttek, anyu arca egészen fel volt dűlva, apuén valami szokatlan fáradtság látszott. Csak a szemüktől jeleztek a házigazdánk, aztán megfordították a járgányokat, és elindultunk visszafele. Ez után a különös túra után mintha valami megváltozott volna édesanyámé kapcsolatában. Nem veszekedtek, de talán az jobb lett volna, mint az egyre szaporodó kimondatlan szavak feszültségében

élni. Rettegtem attól, hogy elválnak a szüleim, és amikor apum váratlanul szabadságot vett ki, összecsomagolt, és elutazott a Nagyváradon élő rokonaihoz, azt hittem, ez most már tényleg bekövetkezik. Sok évvel később tudtam csak meg, mi is történt valójában azon a közös biciklitúrán. Édesapám megegyezett a vendéglátónkkal, hogy segít nekünk átjutni a zöldhatáron, anyu azonban csak ott, a kukoricás tövében szerzett tudomást a tervről. Miat-tam és az idős szülei miatt nem vállalta a kockázatot, és ez édesapámnak óriási kudarcot jelentett. Nem tudom, mi játszódhatott le benne a nagyváraditávolléte alatt, de biztos, jól átértékelte az eseményeket, mert egy jó hónap múlva mégis visszatért hozzánk. Közben bekövetkezett az úgynevezett forradalom. A hirtelen ránk szitáló szabadságjótékony hatással volt a szüleim együttlétére, bár egy vékony fal mintha mindig megmaradt volna köztük. A Tamásin töltött nyaralásra visszatérve, az egészről a hazaindulás volt a legjobb. Azelőtt is mindig szerettem visszatérni az otthonunkba – ráadásul ebbe a megnyugtató rituáléba a taxizás is rendszerint beletartozott –, azon az éjszakán mégis mást, többet éltem meg. Kicsit olyan volt ez, mint amikor egy meglazuló csomót gondosan megszorítanak, vagy egy szomjazó gyökér végre inni kap.

Szerkeszti: Benedek István

Helyben maradhat a jövedelemadó?

Törvénybe foglalná az RMDSZ azt az elvet, amely szerint minden esetben azok az önkormányzatok részesüljenek a jövedelemadóból, amely önkormányzat területén dolgoznak az alkalmazottak. Ezáltal teljessé válna az RMDSZ-nek az az intézkedéscsomagja, amely alapján a személyi jövedelemadó értéke teljes egészében helyben, az adott önkormányzat költségvetésében maradna.

A törvénytervezetet Miklós Zoltán, az RMDSZ Kovászna megyei parlamenti képviselője dolgozta ki. Elmondta, hogy amennyiben a parlament megszavazná a törvénytervezetet, az megteremtené a lehetőséget, hogy az ötnél kevesebb alkalmazottal rendelkező munkapontokon megtermelt személyi jövedelemadó is a helyi önkormányzatoknál maradjon. A jelen gyakorlat szerint az ezeken a munkapontokon megtermelt jövedelemadó azokhoz az önkormányzatokhoz kerül, ahol a munkaadónak a központi székhelye található.

„Számos önkormányzatban találkozunk azzal a helyzettel, hogy egy-egy intézménynek vagy cégnek irodái, illetve kihelyezett munkapontjai vannak, kevesebb mint öt alkalmazottal, azonban ezek a jogi személyek az alkalmazottak után ott fizetik be a személyi jövedelemadót, ahol a központjuk van bejegyezve, nem pedig azokon a településen, ahol megtermelik ezt. Így ezekben az esetekben az a település, ahol a kihelyezett iroda vagy munkapont működik, elesik az adótól. Ezt az áldatlan állapotot kívánjuk feloldani ezzel a törvénykezdeménnyel. Szorgalmazzuk, hogy az önkormányzat területén elvégzett munka utáni jövedelemre befizetendő adó teljes mértékben annak az önkormányzatnak a költségvetését garapítsa, ahol a munkát elvégzik, az alkalmazottak számától függetlenül” – taglalta Miklós Zoltán, az RMDSZ parlamenti képviselője, gazdasági szakembere.

A törvénytervezetet ezen a héten iktatták a parlamentben, így hamarosan el is indul a szenátus és a képviselőház eljárásai szerint a jogalkotási folyamat a szakszervezetekben, majd a szenátusi plénum elsődleges értékelése után a végső döntést a képviselőház hozza meg. (közlemény)

Brüsszel elhibázott politikája tönkreteszi a hazai gazdaságokat

Jubileumi közgyűlésre ült össze a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma (KEF) Orosházán, ahol tíz évvel ezelőtt alakult meg a Kárpát-medencei magyar gazdatársadalom összefogásának intézményesítéséért létrehozott fórum. A tanácskozáson jelen volt Csomortányi István, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) ügyvezető elnöke, Mátis Jenő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) országos alelnöke, a szervezet gazdasági és vidékfejlesztési szakszervezetének elnöke, valamint Hupka Félix, az EMGE Szövetség elnöke.

Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és a KEF elnöke köszöntőjében kiemelte, a KEF mintaprojekté vált, amelynek a Kárpát-medencei gazdatársadalom megőrzése a fő célja, valamint az, hogy közösen fel tudjanak nőni a kor kihívásaihoz. A NAK jogszabályban is rögzített kötelezettsége együttműködni a határon túli gazdaszervezetekkel; a KEF-tagszervek programjaikhoz és rendezvényeikhez kamarai és kormányzati támogatásban is részesülnek. A fórumon lehetőség nyílik a problémák közös megbeszélésére, viták lefolytatására, a megoldások kidolgozására – részletezte. Győrffy Balázs megjegyezte, az agrártárca az elmúlt évtizedben egyértelmű tanújelét adta annak, hogy komolyan gondolja a magyar–magyar összefogást, erre példa a KEF támogatása mellett a külhoni falugazdász-hálózat működtetése is. Győrffy Balázs szerint az elmúlt tíz év rácáfolt arra a vélekedésre, miszerint a gazdák nem képesek hosszú távon

együttműködni; egyúttal reményét fejezte ki, hogy a kiváló kapcsolat a következő száz évben is fennmarad. A magyarországi agrártárca már a KEF 2013. május 3-i alakuló ülésén is képviseltette magát (miként az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács is), a mostani jubileum alkalmából pedig jelen volt és felszólalt dr. Ökrös Oszkár nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, valamint Mészáros Balázs, a tárca Kárpát-medencei Együttműködések Főosztályának vezetője is. Ökrös Oszkár köszöntőjében méltatta a szervezet tízéves építő, értékteremtő munkáját, amelynek eredményeképpen mára a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma egy jól szervezett, cselekvő szakmai ernyőszerkezetté vált, mely lehetőségeket, kapcsolatrendszer, biztonságot nyújt az alá tartozó Kárpát-medencei gazdaszervezetek számára.

Csomortányi István felszólalásában hangsúlyozta: az EMGE Szövetség tagszervezetei továbbra is folytatják szerteágazó tevékenységüket, így folyamatosan megszervezik a különböző szakmai rendezvényeiket, valamint a rendszerint nagy népszerűségnek örvendő termelői vásárokat is. „Az erdélyi magyar gazdákat a bukaresti kormány csorber hagyta, s ennek egyik szomorú példája az, hogy a tavalyi aszály okozta károk megtérítésére szánt összegek nemcsak nehezen érkeznek meg, hanem messze el is maradnak a szükséges mértéktől, számos gazdálkodó megélhetését sodorva ezzel egyre kilátástalanabb helyzetbe. Ugyanakkor a fiatal gazdák támogatására kiírt pályázat szabályzata is elfogadhatatlan, hiszen az döntően a magyar lakossággal

nem rendelkező, hegyvidéki területeket juttatja előnyhöz. Ez alól csak Hargita és Kovászna megye jelent szerencsés kivételt, ám a további, magyarok által lakott térségek gazdái lényegesen kevesebb eséllyel pályázhatnak” – mutatott rá Csomortányi.

Mátis Jenő, aki egyben a Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának egyik alapítója is, felszólalásában megköszönte a házigazdáknak és a szervezet vezetőinek nemcsak a közgyűlés megszervezését, hanem eddigi érdekérvényesítő és értéktérítő munkájukat is, valamint megemlékezett azokról (így a nemrég elhunyt Répás Zsuzsáról is, aki a Nemzetpolitikai Államtitkárság részéről, az egyeztető fórum megalakulásakor, kézzeljegyelte látta el az alapítónyilatkozatot), akik a fájó veszteség miatt már nem lehetnek a szervezet kötelékében. Mátis Jenő emlékeztetett: az EMNT a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor egyik társszervezője, s reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jelenlévőkkel a tiszványosi szabadegyetemen is tovább folytathatják majd az egyeztetéseket.

A tanácskozás résztvevői végezetül megvitatták annak a sajnálatos jelenségnek a hatásait is, mely szerint Brüsszel – elhibázott politikát folytatva – olyan EU-n kívüli importoknak kedvez, amelyek hátrányos helyzetbe hozzák a hazai gazdálkodókat. A nem megfelelő szabályozás eredményeként ellenőrizhetetlen előállítású, az Európai Unió határain kívülről érkező termékek árasztják el a tagállamokat, így gyakori eset, hogy az ukrainai, ismeretlen szerekkel kezelt gabona, baromfi, tojás vagy épp méz tönkreteszi a hazai gazdaságokat. (közlemény)

A legjobb romániai banknak járó elismeréssel díjazta a Global Finance magazin az OTP Bank Romániát

A legjobb romániai banknak járó elismeréssel díjazta az OTP Bank Romániát a Global Finance. A neves nemzetközi üzleti magazin a bank kiemelkedő pénzügyi teljesítményét és a romániai bankszektorban elért jelentős fejlődését méltatta.

A Global Finance szerint az OTP Bank Románia a helyi növekedési stratégiájának megfelelően piaci részesedését 71%-kal, az ügyfelek számát 42%-kal növelte a 2019-ben elindított többéves fejlesztési program eredményeként. A bank teljes eszközállománya alapján számított piaci részesedése 2022 végén elérte a 3%-os küszöböt az egy évvel korábbi 2,9% után, így az OTP Bank Románia az ország kilencedik legnagyobb bankjaként konszolidálta pozícióját.

Ami a pénzügyi teljesítményt illeti, az OTP Bank Románia működési nyeresége 76%-kal nőtt 2021-hez viszonyítva. Az eredmény a teljes bevétel jelentős, 29%-os növekedésével magyarázható a működési kiadások kontrollált, 10%-os emelkedése mellett. A hitelállomá-

ny növekedésének köszönhetően a bank nettó kamatbevételei is jelentősen, 35%-kal emelkedtek.

„Megtisztelt bennünket a Global Finance Legjobb Bank elismerése.

Ez a helyi organikus fejlesztési programunk eredménye, amely hozzájárult az eszközeink értékének folyamatos növekedéséhez és a piaci pozícióink konszolidálásához.

Ez a díj ugyanakkor egy tehetséges csapat munkájának és elhivatottságának, valamint az ügyfeleink velünk szemben tanúsított bizalmának elismerése is. Továbbra is elkötele-

zetek vagyunk amellyel, hogy kiváló pénzügyi megoldásokat, minőségi szolgáltatásokat kínáljunk ügyfeleinknek, és támogassuk a romániai bankszektor fenntartható növekedését” – mondta *Fatér Gyula*, az OTP Bank Románia vezérigazgatója.

Csoportszinten az OTP Bank elnyerte a Global Finance „Közép-Kelet-Európa legjobb bankja” díját is, ami ismételten a banksoport vezető pozícióját emeli ki a regionális bankszektorban. Az évet jellemző kihívások mellett 2022-ben a banksoport adózás utáni eredménye 19%-kal nőtt, míg a korrigált tőkearányos megtérülés (ROE) 30 bázisponttal 18,8%-ra emelkedett, a teljesítő hitelek állományának 12%-os bővülése mellett. A díj egyben a banksoport akvizíciókon keresztül történő intenzív regionális fejlesztését is jelzi, beleértve az üzbeigiztáni Ipoteka Bank felvásárlásáról szóló szerződés nemrégiben történő aláírását. Románia mellett az OTP Csoport horvátországi, szlovéniai és montenegrói leánybankjai kapták meg a Global Finance Legjobb Bank díját. (közlemény)

A Marosvásárhelyi Napok programja

Június 22., csütörtök

Marosvásárhelyi vár:

Házasságkötő terem

16:00 A Marosvásárhely Megyei Jogú Város Díszpolgára címe átadásának ünnepélyes ceremóniája különleges érdekmekeket szerzett személyiségek számára

Mészárosok bástyája

17:00 Olyan világ jön – magyar nyelvű előadás Márai Sándor versei nyomán

Várgaléria

18:00–22:00 Iskolák, gyűjtők, mecénások – Erdélyi művészet a 20. század első felében – A kiállítás naponta látogatható.

Tímárok bástyája

18:00 Kiállítás megnyitó – A színek sokszínűsége – Kaval-kád – Janka Tamás kiállításának megnyitója – a kiállítás június 25-ig 12–22 óra között tekinthető meg.

Várszínpad

18:30 Classic Meets Jazz – Ramona Horvath Trio

19:00 Híres opera- és operettáriák

19:45 Nicu Alifantis & ZAN-koncert

21:00 Zorán-koncert

Stúdió Színház – Köteles Sámuel utca 6. szám

19:00 TAXI – Művészeti Egyetem – magyar nyelvű előadás

Főtér

21:30 – Toronykoncert – Megyeháza tornya

Június 23., péntek, 2. nap:

Marosvásárhelyi vár:

Házasságkötő terem

9:30 – Aranylakodalom

Történeti és Régészeti Múzeum

11:00–14:00 Múzeumpedagógiai tevékenységek | Fotósarok | Festmény az állványon |

Tematikus kirakások: A kulcsos város // Korok, elitek és fegyverek // BarabásiLab: Rejtett mintázatok // Remekművek. Andreescutól Gheniéig. Magángyűjtemény

13:00–14:00 [RO] Tárlatvezetés | Korok, elitek és fegyverek | Időszaki kiállítás

14:00–15:00 [HU] Tárlatvezetés | Korok, elitek és fegyverek | Időszaki kiállítás

Ariel Színház

11:00 – A kiskakas két krajcárja (Punguța cu doi bani) – román nyelvű előadás

Marosvásárhelyi vár:

Szűcsök bástyája

12:00–18:00 Gyarmathy János szobrászati kiállítása – június 25-ig látogatható.

12:00–22:00 – Mana Bucur kerámiakiállítása – június 25-ig látogatható.

12:00–22:00 Jubileumi fotókiállítás: 70 éves a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub – június 25-ig látogatható.

Kisbástya

12:00–22:00 Kemény Miklós János börműhelye – június 25-ig nyitva 12–22 óra között.

12:00–22:00 Brut Art – Tino Zaharia bukaresti kézműves ékszerkészítő bemutatója – június 25-ig látogatható.

15:00–17:00 Ancuța Chindeanca bábjai – bábkészítő műhely – népviseletbe és korhű ruhákba öltöztetett egyedi porcelánbábok, valamint az ország több népi tájegységéről származó hagyományos népviseletek kiállítása – június 25-ig látogatható.

Mészárosok bástyája

18:00 Kór-társak – magyar nyelvű előadás – koncert neves költők versei nyomán

Várszínpad – Valami új, de nagyon régi – egy nap a szívnek, hitnek, elmének

17:00 – A Sebastian Cazan Zeneakadémia fűvőszeneke

17:30 – A marosvásárhelyi Görögkatolikus Esperesség Armonia gyermekcsoporthja

18:00 – Ctrl-koncert

18:30 – Szombateste-koncert

19:00 – A marosvásárhelyi Ortodox Esperesség papjainak Laudate Dominum kórusa

20:00 – Új Forrás-koncert

21:10 – Proconsul-koncert

Diamant Park

18:00 Színház a tömbház előtt – román nyelvű előadás

Bolyai utca

18:00 Ana Maria Galea Quintet – Az én egyetlen szerelmem – akusztikus koncert

19:00 Szintaxis – akusztikus koncert

20:00 Gențiana – akusztikus koncert

21:00 Vizi Imre-koncert – live-looping – különleges meghívott: Alexandra Ungureanu

Víz Háza Múzeum

11:00–15:00 Nyílt nap a Marosvásárhelyi Napok alkalmából – tárlatvezetés minden egész órában

Június 24., szombat, 3. nap:

Sport

10:00 Íjásverseny

Marosvásárhelyi vár:

Visit Maros sátor

10:00–17:00 Virtuális séta Maros megyében

Történeti és Régészeti Múzeum

11:00–14:00 Múzeumpedagógiai tevékenységek | Fotósarok | Festmény az állványon |

Tematikus kirakások: A kulcsos város // Korok, elitek és fegyverek // BarabásiLab: Rejtett mintázatok // Remekművek. Andreescutól Gheniéig. Magángyűjtemény

Váruddvar

13:00–14:00 [HU] Vezetett séta a várban | A vár története

14:00–15:00 [RO] Vezetett séta a várban | A vár története

Indulás a Vártemplom elől

Váruddvar

11:00–20:00 Középkori mulatság az Asserculis táborban

Kapubástya

12:00–22:00 Kreatív kávé, avagy Cezar Sigmirean: Elmondhatatlan szavak – a kiállítás június 25-ig látogatható.

16:00–19:00 A történettől a játékig – Műhelymunka – Koordinátor: Anca Loghin

Váruddvar

16:00–19:00 A kis grafikus – Műhelyfoglalkozás – Koordinátor: Andrei Suciu

Történeti és Régészeti Múzeum

16:00–17:00 [RO] Tárlatvezetés | A kulcsos város. Marosvásárhely a 17. században | Állandó kiállítás

17:00–18:00 [HU] Tárlatvezetés | A kulcsos város. Marosvásárhely a 17. században | Állandó kiállítás

Várszínpad

16:00 – Népzenei program (Duna Népzenei Társulás Bajoról, Gyárfás István, Anca Branea, Ciprian Istate, Abran Zoli stb.)

19:30 – Red Parlament

20:30 – Bosquito-koncert

21:30 – Mobilmánia-koncert

Unirii lakónegyed – Decebal utcai park

18:00 Színház a tömbház előtt – román nyelvű előadás

Főtér

11:00–13:00 Mr. Piano

14:00–17:00 Mr. Piano

Bolyai utca

18:00 ArtWise – Divatbemutató

Nemzeti Színház – Nagyterem

19:00 [RO] Jap-Jap/Poc-Poc – a Liviu Rebreanu Társulat előadása

Győzelem téri színpad

19:00 Melamour-koncert

19:45 Euphonica-koncert

20:30 BudapestBár-koncert

21:30 Horia Brenciu & HB zenekar koncertje

Június 25., vasárnap, 4. nap:

Főtér

7:00–20:00 Motorkiállítás

Sport

10:00 Íjásverseny

Ariel Színház

11:00 Zurinka – magyar nyelvű előadás

Marosvásárhelyi vár:

Váruddvar

11:00–20:00 Középkori bemutató az Asserculis táborban

16:00–19:00 Improvizációs workshop – Koordinátor: Rareș Budileanu

16:00 Freeze! Mi vagyunk a komédia! – Improvizáció válogatott témákra – Inkubátor 13 Egyesület

17:00 Commedia dell'arte – Asserculis Egyesület

Várszínpad

19:00 Carmina Burana – a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia előadása

Győzelem tér:

(Főtér)

11:00–13:00 Mr. Piano

14:00–17:00 Mr. Piano

Győzelem téri színpad

18:30 Oamenii Dimineții-koncert

19:30 Vecker-koncert

20:30 Margaret Island-koncert

21:30 Irina Rimes-koncert

22:30 TŪZIJÁTÉK

*Minden előadásra ingyenes a belépés, a beltéri rendezvényekre is, viszont a helyek száma korlátozott.

A családi hagyományt követi, de művészként is ígéretes

Czimbalmos Ferenc Attila

A marosvásárhelyi Janka Tamás festőművésznek június 22-én, csütörtökön délután 6 órától nyílik a tárlata a marosvásárhelyi vár Tímárok bástyájában. A tárlat június 25-ig, vasárnapig naponta 12–22 óra között lesz látogatható a 26. Marosvásárhelyi Napok keretén belül. A művész festményei változatos stílusban születnek – az absztraktól a portréig, a tájképtől a grafit- és szénrajzokig –, alkotásairól így vélekedett:

– Ez az első tárlatom, ahol a fehér-fekete színűek mellett színes rajzokat is kiállítok. Fiatal festő vagyok, így a végleges úti célt még nem találtam meg a festészet terén, de elmondhatom, hogy a várbeli tárlaton kiállított alkotásaim mindegyike már gazdára lelt: öt festményem egy bánffyhungyadi iskolába, két festményem Jeddre, egy pedig Sepsiszentgyörgyre került, de a festményeim eljutottak többek közt a Budai Várba, Norvégiába és Kanadába is – mondta el a minap a 39 éves balkezes festőművész. A kezdetekre így emlékezett:

– Már az általános iskolai évek alatt szerettem rajzolni, egy volt osztálytársammal – akivel kicsi autókat rajzoltunk – versenyeztünk, hogy ki alkot élethűbbet. Aztán a líceumi évek alatt érdekelni kezdett a grafika is, így mindig is a fehér-fekete színek, a sötétebb stílus érdekelt. 2003-ban volt egy 27 portrés és absztrakt alkotásokat felvonultató kiállításom a Deus Providebit Tanulmányi Házban, aztán évekig egyébként elfoglaltság miatt feledésbe merült számomra a festészet, bár hobbiként még űztem. 2021-ben – amikor egy panziót vezettem – elfoglaltság gyanánt újra elkezdtem festeni. A panzióban volt egy festmény, amit én a tulajdonossal való egyeztetés után szinte tökéletesen lefestettem, aztán több más is – mesélte el az alkotó, akit a festészet leköt, kikapcsol, főleg éjjelenként, amikor a Pink Floyd vagy éppen Mozart zenéjét hallgatja.

– A festészet számomra egyelőre hobbi, de idővel életforma is lehet, persze, ha az emberek jobban megismerik és megkedvelik az alkotásaimat. Elvégeztem egy jobb agyféltekés rajztanfolyamot, hogy

jobban rálássak a színek árnyalataira, keverésére és elhelyezésére, ezzel sokat fejlődtem. A falfestményeim egy részét licitre is bocsátottam beteg gyerekek és felnőttek gyógyulására vagy anyagi támogatására – mondta el Janka Tamás, aki cipészként (is) keresi a kenyerét:

– A családomban senki nem volt festőművész, így a tehetséget nem örököltem senkitől, viszont a 91 éves apai nagyapám ismert cipész volt városunkban. Én sportegyetemet végeztem Marosvásárhelyen, előtte futballoztam is (ASA, serdülő, Kecskeméti TE, Maroszentannai Scorillo), 14 évvel korábban a nagytatám cipésműhelyébe besegítettem. Időközben megtanultam és megszerettem a mesterséget, közben a klientúráját is örököltem. Jelenleg is a tatám az egyetlen kollégám, mondhatni egyben a mentorom és jó barátom, így együtt visszük tovább a családi hagyományt a Cuza Vodă utcai napipiac hátsó bejáratánál lévő műhelyünkben – mondta el Janka Tamás, a kétygyerekes, boldog és tehetséges családapa.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Sürgősségi beavatkozásnál az életmentők nem kérnek pénzt Csalások baleset ürügyén

Évente visszatérünk az unokázós csalásként is ismert baleseti módszerrel történő átverésekre, a jelek szerint mégis tovább szedi áldozatait ez az ördögien kidolgozott családi módszer. Sajnos olyankor válik újra aktuálissá, amikor idős emberek utolsó megtakarításait lopják el úgy, hogy az áldozat önként adja át pénzét, ékszereit, mert elhiszi, hogy gyermekét, unokáját csak így mentheti meg. Az átverés mechanizmusa világszerte hasonló, de az áldozatoknak bemutatott forgatókönyvek és a kár összege attól függ, hogy az áldozatok hajlandók-e információt szolgáltatni az elkövetőknek a családtagjaikról és a rendelkezésükre álló, esetleg otthon tartott készpénzük-ről.

Szer Pálosy Piroska

Június 17-én, szombaton egy 79 éves marosvásárhelyi nő értesítette a rendőrséget arról, hogy család áldozata lett. Állítólag aznap 10.000 eurót adott át egy ismeretlennek, aki magát egészségügyi dolgozónak adta ki, és azt állította, hogy az idős nő lánya közúti baleset áldozata lett, és a sürgősségi helikopteres szállítás költségeit kell fedezni.

Az esetet megelőzően, szombaton éjszaka egy 83 éves segesvári nő tett bejelentést a rendőrségen egy hasonló forgatókönyvvel lejátzott csalásról, amikor a károsultat ugyancsak baleset ürügyével verték át. Az áldozat állítólag 10.000 lejt és különböző értékű tárgyakat adott át egy ismeretlen személynek azt követően, hogy telefonon közölték

vele, hogy az unokája súlyos baleset áldozata lett, és pénzre van szüksége a sürgősségi orvosi ellátáshoz. Mindkét esetben bünyogi eljárást indítottak, a rendőrök folytatják a nyomozást az elkövetők azonosítása, a kár megtérítése és az ellenük való jogi fellépés érdekében.

Ellenőrizni a balesetről érkezett információkat

A marosvásárhelyi rendőrök ismételt felhívják a figyelmet ezekre a bűncselekményekre, és arra biztatnak mindenkit, hogy még az ilyen kritikus pillanatokban is tartsák meg józan ítélőképességüket, ne dőljenek be az idegenek színjátékának, és ellenőrizzenek minden, idegenektől kapott információt.

– Az elkövetők általában vezetékes telefonszámokat hívnak, mivel a vezetékes telefonok felhasználói többnyire idősök, és kihasználják az áldozatok kiszolgáltatottságát, a szülői/nagyszülői családi státuszukat, empátiájukat és alacsonyabb fokú szociális készségeiket.

– Legtöbbször a bűnözők nem rendelkeznek semmilyen információval az áldozatokról, akikkel véletlenül lépnek kapcsolatba. A hívás során folytatott beszélgetés alatt épp az áldozat nyújtja a bűnözőknek azokat az információkat, amelyeket ők felhasználhatnak.

– A beszélgetés általában egy sokkoló hírral kezdődik, amely az áldozat családtagjáról szól, akiről azt állítják, hogy nagyon súlyos közúti balesetet szenvedett, akár mint elkövető, akár mint áldozat, amelynek orvosi vagy jogi természetű következményei lehetnek, ezért azonnal kell a pénz.

– Az elkövető több szerepet is eljátszhat ebben a forgatókönyv-

ben, megváltoztathatja a hangszínét, vagy speciális hangtorzító technológiát használva az áldozat hozzátartozójának, rendőrnek, orvosnak, ügyvédnek adhatja ki magát. Néha több elkövető is részt vesz a forgatókönyvben, mind egyikük felváltva beszél az áldozattal, és más-más szerepet játszik, a háttérben pedig különböző hangok, pl. szirénák, sírás stb. hallhatóak a hitelesség érdekében. A megrémült hozzátartozóval a baleset súlyos következményeit próbálják elhitetni (pl. az áldozat meghalt, a sérült gyermek vagy terhes nő, az áldozatot mentőhelikopterrel kell külföldre kórházba szállítani stb.).

Figyelmeztető jelek

Miután az átvert személy hajlandó kifizetni a követelt összeget, az elkövető megpróbálja ellenőrizni minden telefonos kommunikációs lehetőségét. Az áldozatot arra kéri, hogy ne szakítsa félbe a beszélgetést, és ha van mobiltelefonja is, akkor azon a számon is hívják. Ez lehetetlenné teszi a becsapott személy számára, hogy más emberekkel kommunikáljon vagy ellenőrizze a kapott információkat.

Az áldozattal való kapcsolattartás során az elkövető általában egy bűntársával is kapcsolatot tart, akinek minden információt átad, és az áldozat címére irányítja, hogy átvegye a pénzt. Általában ezután a csalók már nem jelentkeznek, de voltak olyan esetek, amikor az áldozattól ismételt pénzt kértek.

A rendőrök tanácsai abban az esetben, ha a „baleset” módszerét használó személyek kapcsolatba lépnek áldozataikkal:

– Kérjen a hívó féltől minél több adatot arról az orvosi, rendőrségi vagy ügyészségi hivatalról, ahol a

Fotó: ISU

balesetben érintett hozzátartozója tartózkodhat, majd hívja fel azokat a hatóságokat megerősítés céljából.

– Ne hagyatkozzon arra, amit egy idegen mond! A csalók épp a pillanatnyi erős érzelmi reakcióra alapoznak. Azonnal állítsa le a hívást, és próbálja meg azonnal felhívni a hívásban említett hozzátartozót vagy a hozzá közel álló személyeket a mobiltelefonjukon, hogy megtudja az igazságot.

– Még ha a hívó fél azt is „tanácsolja”, hogy legyen diszkrét, vagy azt mondja, hogy nem léphet közvetlenül kapcsolatba a rokonával, mert a hatóságok elvették a mobiltelefonját, ne bízson benne! A román rendőrség vagy az ügyészség nem foglalja le a közúti balesetekben érintettek mobiltelefonját.

– Hívja a rendőrséget a 112-es segélyhívó számon, hogy szakértői segítséget kapjon. Semmilyen körülmények között ne fogadjon el közvetlen találkozót az önt felhívó személlyel, mielőtt beszélne egy rendőrrel.

A szülőket, nagyszülőket tájékoztatni és támogatni kell, hogy ne váljanak ezeknek a bűnözőknek az áldozataivá. Fontos ezeket a kérdéseket családon belül megbeszélni, az alábbi ajánlásokat adva az időseknek:

– Ha egy idegen hívja fel őket, aki pénzt vagy más anyagi juttatást kér azért, hogy segítsen egy állítólag veszélyhelyzetben lévő rokonának, ne adjon ki semmilyen személyes adatot, hanem inkább tegyen fel kérdéseket, és kérjen infor-

mációkat az állítólagos balesetről (hol történt, az egészségügyi intézmény vagy a rendőrség, ahol a rokon állítólag tartózkodik);

– Bármilyen körülmények között (napszaktól, helyszíntől függetlenül) azonnal hívja fel a hozzátartozót vagy a hozzátartozóhoz közel álló személyeket, hogy ellenőrizze az esetleges balesetről kapott információ hitelességét;

– Sürgősen hívja a 112-es számot, és kérjen rendőri segítséget. Semmilyen körülmények között ne tegyen semmilyen olyan lépést, amely a hívóval való kapcsolatfelvétellel jár!

– Végül, de nem utolsósorban, annak érdekében, hogy a gyanútlan ember megelőzze, hogy kiismerjék, részletesen „dokumentálják” a családját, a rendőrség azt javasolja, hogy legyen óvatos azokkal az emberekkel, akikkel az utcán, a háztömb körül, látszólag véletlenül kerül kapcsolatba. Lehet, hogy célzottan követik, megpróbálnak összebarátkozni a kiszemelt áldozattal, és részleteket megtudni a családról vagy esetleg épp a szomszédokról.

– Ne fogadjon otthonában olyan személyeket, akik azt állítják, hogy különböző kereskedelmi cégektől (szolgáltatók, futárcégek, utazási irodák stb.) érkeztek, kivéve, ha ellenőrizte a személyi igazolványukat és a szolgálati jelvényüket, és meggyőződött arról, hogy az állítólagos státuszuk valódi. Ne adjon nekik semmiféle információt családtagjairól vagy szomszédjairól.

Megyei utakon, mezőgazdasági gépeknek is kötelező

A fényszórók nappali használata

Két újdonságot is tartalmaznak a múlt héten elfogadott közlekedési törvénykönyv módosításai. Egyik a településeken kívüli, bármilyen útszakaszon éjjel-nappal egyaránt kötelező tompított fényszóró, rövid fény használata, a másik a 24 éves korhatár fölött 125 köbcentis motorke-
rékpár vezetésére feljogosító B kategóriájú hajtási jogosítvány.

Múlt héten jelent meg a Hivatalos Közlönyben a 2023. évi 168-as számú törvény, amely a román közlekedési törvénykönyvet módosítja. A törvény értelmében minden közúton közlekedő jármű – beleértve a mezőgazdasági gépeket, traktorokat, erdőgazdálkodási

gépeket – nappal is tompított fényszórót vagy nappali menetfényt kötelező használni. A június 16-ától érvénybe lépett kötelezettség megszegéséért két büntetőpont jár.

Az eddigi jogszabály szerint csak az autópályákon, a gyorsforgalmi utakon vagy az európai utakon kellett kötelezően bekapcsolni a fényszórót. A törvénykezdeményezés a kötelezettséget kiterjesztette az országutakra, valamint a megyei utakra is.

A módosítás szükségességét a halálos közúti balesetek egyre növekvő számával magyarázzák. Az Eurostat adatai szerint 2022-ben Romániában egymillió lakosra számolva 86 halálos áldozata volt a közúti baleseteknek, miközben az uniós átlag 46 halálos áldozat ugyancsak egymillió lakosra. A szakemberek szerint a tompított fényszóró növeli a gépkocsi láthatóságát, ezért hasznos napos időben is bekapcsolni, hogy minél távolabbról és időben észre lehessen venni a közeledő autót.

Ha a gépkocsi alapfelszereltségéből hiányzik a nappali menetfény, be kell kapcsolni a tompított fényszórót, vagyis a rövid fényt, nappal, jó látási viszonyok esetén is, akárcsak éjszaka vagy korlátozott látási viszonyok mellett.

B kategóriájú jogosítvány motorkerékpárra – feltételekkel

Bizonyos típusú motorkerékpárokra is érvényes lesz ezentúl a B kategóriájú jogosítvány. Az elfogadott törvénytervezet értelmében a jogszabály-módosítás azokra a 24 évesnél idősebb sofőrökre vonatkozik, akik már legalább három éve megszerezték a B kategóriájú járművezetői engedélyt, és elvégeztek egy tízórás gyakorlati képzést valamilyen hivatalos gépjárművezetői iskolában. A motorok tekintetében is van megkötés, a B kategóriájú jogosítvánnyal legfeljebb A1 kategóriájú, 125 köbcentiméteres, 11 kW teljesítménynél kisebb, autómata váltós motorokat vezethetnek. (pálosy)

Csütörtökig lehet jelentkezni

Bolyai Nyári Akadémia

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége július 3–21. között szervezi meg a Bolyai Nyári Akadémiát, melynek átfogó témaköre: A jövő iskolája – Korszerűség. Jóllet. Értékrend. A továbbképzésekre június 22-ig lehet jelentkezni.

A 31. BNYA szerkezeti és szervezési felépítése is a paradigmaváltást szolgáló, elindító, a modern pedagógiai eredményekből, aktuális nevelési igényekből inspirált tematikus szekciókra épül. A szervezők a közös gondolkodás mellett a tantárgyköziséget, a jelenségekre való összpontosítást, a pedagógusi kooperációt, szakmai kreativitást és innovációt, valamint a megváltozott pedagógusi szerepet és ennek tudatosítását, tudatos felvállalását kívánják segíteni. Az elméleti jellegű előadások és hozzájuk kapcsolódó, gyakorlati célt szolgáló műhelyfoglalkozások öt nap alatt 30 órában zajlanak. Az akadémia továbbképzéseire RMPSZ-tagsággal rendelkező magyar pedagógusok pályázhatnak online módon a szövetség honlapján, a <http://www.rmpsz.ro> oldalon. (szer)

Június 20-án reggel 6 órakor Petele Szászrégen felőli szakaszán történt frontális ütközéshez riasztották a szászrégeni tűzoltókat. Fotó: ISU

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Az elektromos átállásban a sor végén kullognak a japánok

Lehet szeretni és lehet gyűlölni az elektromos autókat, az viszont tagadhatatlan, hogy a technológia jelen állása szerint erre megy az autópálya. A legtöbb gyártó sorra jelenti vagy mutatja be az elektromos autóit, sőt vannak olyan vállalatok is, amelyek azt tervezik, hogy még ebben az évtizedben teljesen leállítják a belső égésű motorral szerelt típusok gyártását. Ennek viszont megvan a másik oldala is, ott vannak azok a hatalmas autópálya cégek, amelyek egykoron a csúcst jelentették, viszont nem léptek időben, mostanra pedig már behozhatatlannak tűnik a lemaradásuk. Ezek sorába tartozik a jelenlegi globálisan legnagyobb autógyártó, a Toyota is.

A japán óriás hanyatlása annak is az eredménye, hogy vezetői sokáig

és valamilyen szinten még most is ellenzik az átállást, nem látják benne a lehetőséget. A múlt év végén a vállalat egyik felső vezetője azt nyilatkozta egy sajtótájékoztatón, hogy nem a villanyautóé a jövő, hanem az általuk valóban nagyon tökéletesített hibrid hajtás-láncé. Az aligazgató akkor azzal érvelt, hogy ugyanakkora adag lítiumból, mint amiből elő lehet állítani egy tisztán elektromos autót, lehet készíteni 7 konnektorról tölthető hibridet vagy akár 30 „sima” hibridet. Utóbbi pedig sokkal olcsóbb, több ember megengedheti magának, és így összességében nagyobb mértékben tehermentesíti a környezetet. Azonban vannak olyan vásárlók, akik a teljesen elektromos hajtás mellett teszik le a voksukat, annak ellenére is, hogy ez jelenleg

drága. Az árak csökkentéséhez a szélesebb körű elterjedésre lenne szükség, ami azt feltételezi, hogy minél több villanyautót gyártsanak a cégek. Ebbe a sorba nem állt be a Toyota, és inkább a hidrogéncellás technológia irányába kacsingatott, most úgy néz ki, hogy ennek súlyos ára lesz. Továbbá nem a Toyota az egyetlen gyártó, amelyik nem mozdult el (vagy nem kellőképpen) az elektromos hajtás irányába, hasonló helyzetben van a többi japán autógyártó is.

A The International Council on Clean Transportation szervezet a Föld húsz meghatározó autógyártóját vizsgálta meg egy felmérésében, majd aszerint rangsorolta őket, hogy mennyire köteleződtek el az elektromos átállás iránt. A szervezet három kategóriába csoportosította a

Nagy vesztese lehet az elektromos átállásnak a Toyota, illusztráció Forrás: hírnavigátor.hu márkákat. Ezek a vezetők, az átállók és a lemaradók. Az autógyártók összesen 100 pontot érhetnek el.

Nem meglepő módon az első helyen a Tesla szerepel 83 ponttal. Az amerikai gyártó csak tisztán villanyautókat gyárt a megalakulása óta, így érthető, hogy ebben a versenyben nem volt riválisa. Azért nem kapta meg a 100 pontot, mert a gyártási folyamatoknak van környezetszennyező hatása, illetve a cég a pályafutása elején eladta a tisztasági kvótáját a Fiatnak. Minden gyártónál van egy adott határérték, ameddig szennyezhet. Ha ezt átlépi, akkor két opciója van: vagy kifizeti a büntetést, vagy vásárol olyan gyártótól tisztasági pontokat, amelyik nem lépte túl a határértéket, és még van felhasználható kapacitása. Utóbbi az olcsóbb változat, így a gyártók inkább ezzel próbálnak élni. A Teslának értelem-szerűen ez nulla volt, így lehetősége volt eladni a teljes tisztaságát, ebből teremtve anyagi tőkét a működéshez. Ez az elmúlt évek során megváltozott, viszont a múltra való tekintettel nem kapta meg a maximális pontszámot.

Szintén a vezetők csoportjába tartozik a kínai BYD, amely 73 pontot kapott. A márka folyamatosan fejleszti és dobja piacra az új villanyautóit, emellett pedig konnektoros hibrideket is gyárt. Tisztán belső égésű motoros autót már több mint egy éve nem árul. Ezzel pedig a vezetők csoportjának a végére is értünk, mindössze ez a két márka kapott benne helyet.

Az átállók közül az első helyen a BMW szerepel, nem sokkal lemaradva a BYD, a német márka 56 pontot kapott. Őket követi sorban a Volkswagen 53 ponttal, a Stellantis 50 ponttal, a Geely – amely a többi között a Volvót és a Smartot is birtokolja – 48 ponttal. De a francia Renault is 47 pontot szerzett, a Mercedes-Benz és a General Motors pedig holtversenyben 45-öt, és a

SAIC is mindössze egy ponttal maradt le. Őket sorban a kínai Great Wall, a Ford és a Hyundai-Kia követi 38 ponttal, az átállók között pedig utolsó helyen végzett a Chang'an 36 ponttal.

Ebből is látszik, hogy az átállók között nagyon szoros a verseny, a helyezések akár jövőre már teljesen felborulhatnak. Ebből a kiélezett küzdelemből lehet arra következtetni, hogy a gyártók valóban komolyan veszik azt a célkitűzést, hogy búcsút intenek a belső égésű motoroknak. A feszített mérkőzés pedig ebben az esetben a vásárlóknak kedvez, hiszen a gyártók az ök kegyeikért is harcolnak, amiből következik, hogy egyre nagyobb és célirányosabb fejlesztéseket hajtanak végre, továbbá az árakat is mérsékelik, hogy végül ők legyenek a befutók.

A japán gyártók egytől egyig a lemaradó kategóriában kaptak helyet. A legrosszabbak közül a legjobb éppen a Toyota, amely 30 pontot szerzett, és egy hajszállal megelőzte a Hondát és a Nissant, amelyek 28, valamint 27 pontot kaptak. Az igazán szomorú rész viszont az, hogy a Mazdát még az indiai Tata is lehagyta, az utolsó helyre pedig a Suzuki került, kerek nulla ponttal.

Lehet magyarázni a bizonyítványt, lehet azzal érvelni, hogy a hibrid miért jobb választás és például a Mazda szemzőgéből nézve lehet olyan motort fejleszteni, ami – európai léptékkel – hatalmas hengerűrtartalommal rendelkezik, viszont emiatt az átalakuló piacon a lemaradók kategóriájába lesznek besorolva, ami egyértelműen egy nagyon rossz reklám. Az is kérdéses, hogy az egykoron fényes nimbuzó gyártók képesek lesznek-e kimászni ebből a gödörből, vagy véglegesen elveszítik a küzdelmet? Jelen állás szerint drasztikusan veszítenek a népszerűségükből mind az igencsak fontosnak számító kínai, mind pedig a globális piacon.

Elektromos autó töltés közben, illusztráció

Forrás: totalcar.hu

Gyári bontókat létesítene a Stellantis

Nem megszokott felvetéssel állt elő a Föld egyik legnagyobb autógyártó-konzernje. Az Alfa Roméót, a Citroënt, a Peugeot-t, az Opelt és számos egyéb márkát tulajdonló Stellantis azt vetette fel, hogy „autó-újrahasznosítási telepeket” nyitna, mindezt pedig a környezettudatosság jegyében. Ez a szépen csengő kifejezés lényegében autóbontókat takar, ahol az emberek leadhatják a régi járműveiket, amelyeket aztán az ott dolgozók szét-szerelnének, az alkatrészeket pedig eladnák, felújítanák vagy újrahasznosítanák.

A Stellantis kijátszotta a környezetbarát kártyát, és mintha feltalálta volna a spanyolviaszt, azt mondta, hogy az autógyártás egy kimondottan szennyező folyamat, amelynek az ökológiai lábnyomát csökkenteni kell. Ebben mind igaz van, csak ezt nem akkora tam-tam közepette kellett volna elmondani, mint ahogyan tette. Különösen nem annak fényében, hogy

ezzel a projekttel azért nem a környezet megmentése az elsődleges szempont.

Az autópálya óriás saját bevallása szerint 2038-ra szeretné elérni a teljes karbonsemlegességet, és ebben lenne szerepük a bontóknak is. Az európai szaklapok elemzői viszont rávilágítottak egy másik szempontra is. Ez nem más, mint a körkörös gazdaság, vagyis, hogy az amúgy is előállított termékeket visszateszik a gyártási folyamatba, így azokat nem kell még egyszer megalkotni. Ebből pedig az évtized végéig legalább kétmilliárd dollár pluszbevétel is származhat a Stellantisnak. Tehát itt nem a bolygó megmentéséről van inkább szó. Ennek ellenére maga az ötlet érdekes, és egy olyan stratégiát vetít előre, amivel más gyártó még nem próbálkozott eddig. Kíváncsian várjuk, hogy miként is fog kinézni ez a gyakorlatban.

Az első telepeket Belgiumban,

Luxemburgban és Franciaországban tervezik megnyitni, de ezt követően teljes európai hálózatot szeretnének létrehozni. A bontók

(vagy, ahogy a Stellantis nevezi, „autó-újrahasznosítási telepek”) kapcsán egy igen fontos részlet viszont nem árultak el. Mégpedig,

hogy az ügyfelek számíthatnak-e valamilyen anyagi juttatásra abban az esetben, ha ott adják le gépjárműveiket.

Stellantis csoport

Forrás: Stellantis

Meglepetés: Románia ikszelt Svájcban

A játék képe alapján Románia labdarúgó-válogatottja meglepetésnek számító 2-2-es döntetlent ért el Svájc ellen hétfő este a luzerni Swissporarenában a 2024-es Európa-bajnokság selejtezője I. csoportjának 4. fordulójában. A házigazdák lefutballozták vendégeiket, akik azonban két gyors ellentámadást góllal fejeztek be a hajrában, kiegyenlítették, és nem sok hiányzott ahhoz, hogy a végén a győztes gólt is megszerezzék – miután csak másodpercekkel előtte a svájciak a keresztlécet találták el.

Svájc Zeki Amdouni (28., 41.) góljaival magabiztosan vezetett és sok más lehetőséget is kihagyott (sokatmondó, hogy játékosai tízszer löttek kapura – Románia csak egyszer – és 74%-os labdabirtoklással zárta a mérkőzést), de Románia Valentin Mihăilă (89., 90+2.) két góljával emlékezetessé tette a találkozót.

A házigazdák már az 5. percben veszélyt teremtettek Moldovan kapuja előtt, amikor Zakaria lövését Burcă blokkolta. Két perccel később Moldovan kapus parancsolt megálljt Amdouninak. Ugyanez az Amdouni közel járt a gólszerzéshez a 14. percben, azonban nem érte el Xhaka beadását. A kis Vargas is veszélyt keltett, amikor Nedelcearu mellől fejelni tudott (19.).

A 28. percben aztán megszületett a mérkőzés első gólja: Vargas beadása megpattant Maneán, Amdouni pedig kihasználta Moldovan „távollétét”, és a kapuba lőtt (1-0). Svájc a vezetés birtokában sem „ült le”, tovább támadott. Előbb azonban Burcă blokkolta Freuler beadását (34.), majd Amdouni lőtt kevés mellé 16 méterről (35.). Ami késett, nem múlt, a Shaqiri által indított

gyors ellentámadás végén Amdouni kettőre növelte az előnyt (41. perc, 2-0).

A házigazdák szünet után is támadásban kezdtek, és Shaqiri rögtön az újrakezdés után hihetetlenül hibázott, mindössze néhány méterről nem találta el a kaput (46.). Ezután a házigazdák levették a lábukat a gázpedálról, takarékosabb üzemmódra váltottak, Románia pedig egyre bátrabb lett. Azonban változatlanul Svájc irányította a játékot, és Vargas próbálkozott (67.), de Moldovan hátrított. A 69. percben újra a Rapid kapusa került főszerpbe, ezúttal Shaqiri 18 méteres lövését védte. Később Zakaria (70.) és Sow (78.) próbálkozása sem ért célt.

A hajrá hihetetlen fordulatokat tartogatott. A 81. percben Orsato játékezőt büntetőt ítélt a házigazdák, miután Manea szabálytalankodott Steffen ellen, a videós visszajátszások után azonban megváltoztatta döntését. Ha akkor 3-0-ra módosul az állás, minden bizonnyal eldől a mérkőzés. Azonban ez nem történt meg, a végén pedig fordított Románia, Moruța és Mihăilă együttes munkával szépített, majd a döntetlent jelentő talá-

latot is megszerezte. A 89. percben Moruțan hosszan ívelt jobbról Mihăilához, aki pompásan emelt Sommer kapujába (2-1). A második hosszabbításpercben pedig ugyanez a Moruțan vállalta az előkészítő szerepet, újra Mihăilă volt a címzett, és utóbbi a rövid sarokba küldte a labdát (2-2).

Svájc ezek után is megnyerhette volna a mérkőzést, de az újonc Bislimi hat méterről a keresztlécet találta el a 8. hosszabbításpercben. A román csapat ezután gyors ellentámadást indított, azt azonban a középpályán Steffen sárga lap árán megállította.

Románia nagyon fontos pontot szerzett, de a játék képe alapján talán érdemtelenül, hiszen ezen a mérkőzésen gólszerzési lehetőségek inkább a svájci oldalán adódtak.

Románia két döntetlennel zárja a júniusi nemzetközi „ablakot”, ami jó mérleg, hiszen ennek köszönhetően továbbra is a második helyen áll a kvalifikációs csoportjában.

Edward Iordănescu csapata a továbbiakban két hazai mérkőzést játszik, Izraellel szeptember 9-én, Koszovóval szeptember 12-én találkoznak.

Egy kis statisztika

Szerencsét hoz a Swissporarena a román csapatnak: 2012. május 30-án ugyannyi 1-0-ra nyert az együttes barátságos mérkőzésen Gheorghe Grozav góljával. Azóta Svájc mind a kilenc, Luzernben lejátszott mérkőzését behúzta.

Az alpesi ország csapata a legutóbbi kilenc hazai Európa-bajnoki selejtezőből hét alkalommal legalább három gólt szerzett. A mostani döntetlen egy hat győzelemből álló sorozatot zár le, amely Xhakaék leghosszabb győzelmi szériája az Európa-bajnokság selejtezőjében.

Shaqiri 113. alkalommal volt tagja a svájci válogatottnak, amelynek színeiben 60 gólt szerzett.

Micsoda hajrá! Mihăilă két gólt lőtt a végén, az utolsó pillanatban döntetlenre mentették a meccset
Fotó: a román válogatott közösségi oldala

Jegyzőkönyv

2024-es labdarúgó-Európa-bajnokság, I selejtezőcsoport: Svájc – Románia 2-2 (2-0).

Luzern, Swissporarena: 14.700 néző. Vezette: Daniele Orsato (olasz).

Svájc: Sommer – Elvedi, Akanji, Rodriguez – Fernandes (90. Schaer), Zakaria (75. Sow), Xhaka, Freuler – Shaqiri (90+1. Bislimi), Vargas (75. Steffen) – Amdouni (59. Seferovic).

Románia: Moldovan – Manea, Nedelcearu, Burcă, Drăgușin, Sorescu (73. Olaru) – Ianis Hagi (57. Mihăilă), Srećiu (84. Cicăldău), Stanciu, Coman (58. Moruțan) – Alibec (73. Pușcaș).

Gólszerzők: Amdouni (28., 41.), illetve Mihăilă (89., 90+2.). Sárga lap: Fernandes (23.), Akanji (40.), Steffen (90+8), illetve Hagi (26.), Sorescu (45+1.), Moruțan (90+4.).

Az I csoport állása

1. Svájc	4	3	1	0	12-3	10
2. ROMÁNIA	4	2	2	0	6-3	8
3. Izrael	4	2	1	1	5-6	7
4. Fehéroroszország	4	1	0	3	4-10	3
5. Koszovó	4	0	3	1	3-4	3
6. Andorra	4	0	1	3	3-7	1

Szalai Ádám befejezte labdarúgó pályafutását

Bejelentette visszavonulását hétfőn Szalai Ádám, a magyar labdarúgó-válogatott korábbi csapatkapitánya.

„Nagyon büszke vagyok a karrieremre, a Bundesligában kezdtem, és ott is akartam befejezni profiként, azaz a legmagasabb szinten. Négy különböző csapatban szerepeltem, kettővel a Bajnokok Ligájában is. Jelenleg a legeredményesebb magyar gólszerző vagyok a német élvonalban” – összegzett hétfői sajtótájékoztatóján a 35 éves csatár, aki végül a Bundesliga után 2022 februárjában a Baselhez igazolt, s a svájci együttes volt az utolsó klubja. A támadó 276 mérkőzésen lépett pályára a német élvonalban, és 54 gólt szerzett.

Szalai kifejtette, eleinte a tavaly nyári befejezést tervezte, amiből idén nyár lett. A döntését átgondoltnak és megfontoltnak nevezte.

„Azok a stadionok, a telt házak a Bundesligában. Nehéz bármit kiemelni ezekből az élményekből, ezért nem is szeretnék sem pozitívát, sem negatívát – mondta az MTI érdeklődésére Szalai Ádám, aki továbbra is a futballban szeretne tevékenykedni. – Azt a fajta tudást és tapasztalatot, amit Németor-

szágban megszereztem, szeretném itthon kamatoztatni. Olyan dolgot szeretnék elvállalni, amivel százalékosan azonosulni tudok, azaz nem azonnal beleugrani valamibe.”

Szalai elárulta, sok áldozattal és honvágygal járt, hogy ilyen hosszú időre elhagyta a hazáját, ezért itthon képzeli el a jövőjét.

„A futballnál vannak az életben sokkal nehezebb problémák, de a versenyszerű és az állandó alkalmazkodás megtanított az élet más területén is jobban kezelni a dolgokat. Ezt a labdarúgásnak köszönhetem” – mondta Szalai, aki a telki edzőközpontban tett bejelentésére párjával és gyermekével érkezett. Elárulta, a döntéséről nem tudott senki, mert tanult a hibájából, amikor tavaly ősszel kiszivárgott, hogy lemondja a válogatottságot.

Szalai Ádám 2010-ben került a Mainz csapatához, majd szerepelt a Schalke 04, a Hoffenheim és a Hannover együttesében, mielőtt visszatért Mainzba. Utolsó klubja a svájci Basel volt. A magyar válogatottban 86-szor lépett pályára és 26 gólt szerzett, a nemzeti együttesel szerepelt a 2016-os és a 2021-es Európa-bajnokságon, mindkettőn gólt is szerzett.

Marco Rossi szövetségi kapitány (j) és Szalai Ádám, a magyar labdarúgó-válogatott korábbi csapatkapitánya, aki bejelentette visszavonulását a magyar labdarúgó-válogatott sajtótájékoztatóján a telki edzőközpontban 2023. június 19-én. A 35 éves csatár, aki tavaly szeptemberben mondta le a szereplést a válogatottban, legutóbb a svájci Basel csapatában játszott. Fotó: MTI/Máthé Zoltán

Studer Ágnes (b2) és Varga Alíz (j), valamint a szerb Aleksandra Crvendakic (k) a női kosárlabda Európa-bajnokság csoportkörének harmadik fordulójában, a Magyarország – Szerbia mérkőzésen a ljubljani Stožice Arenában 2023. június 18-án. A magyar csapat 81:75-re nyert a címvédő Szerbia ellen, ezzel megnyerte csoportját, és közvetlenül bejutott a negyeddöntőbe. Fotó: MTI/Kovács Tamás

Negyeddöntős a magyar női kosárválogatott az Európa-bajnokságon

A magyar női kosárlabda-válogatott hat ponttal nyert a címvédő Szerbia ellen az Európa-bajnokság ljubljani D csoportjának zárófordulójában, ezzel csoportelsőként közvetlenül a nyolc közé jutott.

Székely Norbert együttese a féldőben még öt pontos hátrányban állt, ám a fordulás után jött a fordulat, és a 21 ponttal és 11 lepattanóval záró Kiss Virág vezetésével fordított, és hat ponttal győzött. A D jelű négyes megnyeréséhez öt pontnál nagyobb különbségre volt szüksége a csoportkör két sikerrel és egy vereséggel záró csapatnak. A nyolc közé jutással az olimpiai selejtező kivívásához is közel került a magyar válogatott, mivel az Eb-ről az első öt csapat – ha a franciák közöttük vannak, akkor a hatodik is – utazhat majd kvalifikációs tornára.

A negyeddöntőket csütörtökön rendezik meg Ljubl-

janában, a magyar csapat ellenfele 13.15 órai kezdettel Csehország lesz. A mérkőzést az M4 Sport televízió élőben közvetíti.

A további negyeddöntős párharcok: Belgium – Szerbia/Nagy-Britannia, Franciaország – Montenegró, Spanyolország – Németország/Szlovákia.

A magyar csapat eredményei

1. forduló: Magyarország – Szlovákia 89:67 (16-12, 24-20, 15-21, 34-14);
2. forduló: Törökország – Magyarország 69:68 (13-18, 13-16, 16-17, 27-17);
3. forduló: Magyarország – Szerbia 81:75 (23-23, 16-21, 27-11, 15-20).

Zenés bicikliparádével hangoljuk Marosvásárhelyt a VIBE Fesztiválra

A felvonulás alatt DJ George biztosítja a pedál alá valót, méghozzá egy kézműves triciklire szerelt lejátszóról.

Az év legnagyobb magyar fesztiválja előtt az év legizgalmasabb biciklis felvonulása készül Marosvásárhelyen: a kolozsvári székhelyű Rent-E és a VIBE Fesztivál első alkalommal szervez kerékpáros felvonulást a Somostetőn.

Az esemény egyszerre több célt szolgál: népszerűsíti a kerékpározást, illetve a környezettudatos

közlekedést, miközben megadja a július 6–9. között esedékes VIBE Fesztivál alaphangulatát is. Ami azonban a legfontosabb, lehetőséget teremt a közös sportolásra és kikapcsolódásra a város legnépszerűbb kirándulóhelyén.

A pedál alá valót DJ George biztosítja a Rent-E kézműves triciklijén, ahogy a korábban megszervezett kolozsvári felvonulásokon már megszokhattuk. Az elektromos kerékpárok kölcsönzésével és biciklitúrák szervezésével

foglalkozó Rent-E és a VIBE Fesztivál első közös marosvásárhelyi eseményére szeretettel várnak mindenkit, aki szeret sportolni, és nem veti meg a jó zenét sem.

Találkozunk június 23-án, pénteken este 7 órakor a Somostető bejáratánál (a sorompónál).

A VIBE Fesztivál zenei programja elérhető a vibefestival.ro weboldalon, ahol további, jegyekkel, szálláslehetőségekkel és egyéb tudnivalókkal kapcsolatos információk is elérhetők.

Nyoma veszett egy kis tengeraltjárónak, amellyel turistákat szállítanak a Titanic roncsához

Keresés indult egy kis tengeraltjáró után, amellyel turistákat szállítanak a Titanic roncsához az Atlanti-óceánon – közölte hétfőn a bostoni parti őrség.

A BBC hírportálján arról számolt be, hogy egyelőre nem tudni, hogy hányan voltak, illetve voltak-e egyáltalán emberek a jármű fedélzetén, amikor nyoma veszett.

Esetenként kis tengeraltjárókkal visznek le turistákat és szakértőket az 1912-ben elsüllyedt utasszállító hajó roncsához.

A mélytengeri expedíciókra szakosodott OceanGate Expeditions nevű magáncég nemrég a közösségi médiában tette közzé, hogy elindított egy ilyen utat.

A vállalat, amely eddig még nem reagált az értesülésekre, rendszerint 250 ezer dolláros részvételi díjat kér nyolcnapos expedícióin egy férőhelyért a karbon-szállás tengeraltjáróin, „nem mindennapi élményt és valami különleges felfedezését” ígérve.

A belfasti Harland és Wolff hajóműhelyben készült luxusgöyös 1912-ben az Atlanti-óceánt átszelő első útján jéghegynek ütközött és elsüllyedt. A Titanic roncsait 1985-ben találták meg 650 kilométerre Új-Fundland partjaitól. A maga idejében legnagyobb hajó maradványai 3800 méter mélységben nyugszanak az Atlanti-óceán fenekén.

A fedélzetén lévő 2200 utasból és legénységből több mint 1500-an vesztették életüket. (MTI)

Rómában keddtől látogatható Julius Caesar megölésének helyszíne

Keddtől látogatható az olasz főváros egyik legérdekesebb ókori műemlékegyüttese, ahol történelmi források szerint Kr. előtt 44-ben, március idusán leszúrták Julius Caesart.

A belváros szívében található Largo di Torre Argentina tér közepén található régészeti lelőhelyről van szó, amely az utóbbi években nem volt nyitva a nagyközönség előtt. Az utcaszint alatti elhanyagolt területet kizárólag Róma egyik legnagyobb macskakolóniájának tagjai „látogathatták”.

A terület az ókori Róma egyik legtöbbet kutatott részének számít, ahol a birodalom története végigkövethető a köztársaságkortól kezdve a császárkoron át egészen a középkorig.

Az 1920-as évek végéig épületek álltak a téren, ezek lebontása során kerültek elő a régészeti emlékek, többek között templomok maradványai, valamint Pompeius egykori kúriája, amelynek tufaköből emelt talpzata is megmaradt.

Ókori források és a területet helyreállító régészek

szerint ezen a helyen lett gyilkosság áldozata Julius Caesar, vagyis itt hangzott el a híres mondat, „Te is fiam, Brutus?”, amellyel a római diktátor halála pillanatában kérdőre vonta fogadott fiát, aki csatlakozott az összeesküvőkhöz.

Más értelmezések szerint Julius Caesart nem pontosan itt, hanem a közelben szúrták le: egy római hagyományörző csoport minden év március 15-én vagy a közeli villamosmegállóban, vagy a Forum Romanumon idézi fel Julius Caesar halálát.

„Róma egyik legszebb és legértékesebb helyszínéről van szó, melyet most visszaadunk a lakosoknak és a turistáknak” – jelentette ki Miguel Gotor, a római polgármesteri hivatal kulturális tanácsnoka.

A régészeti terület restaurálása a Bulgari divatház finanszírozásával valósult meg, amely már több római műemlék megújítását támogatta.

A látogatás teljesen akadálymentes a kerekesszékesek, a vakok és gyengénlátók számára is. A belépés a rómaiaknak ingyenes, a máshonnan érkezőknek fejenként öt euróba kerül. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258. (19905)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0751-377-347. (19882)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (19883-I)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószerezést vállalok. Tel. 0771-393-848. (19918)

TETŐKÉSZÍTÉS, ácsmunka, festés, vízszigetelés, sürgős javítás. Tel. 0748-460-305. (19872-I)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Orbán László. (19950-I)

MINDENFÉLE

LAKÁSFELJÚJÍTÁST, új tető, filagória, nyári lak készítését, szigetelést, meszelést, cserépforgatást, beltéri-külső munkákat vállalunk. Tel. 0749-646-099. (19998)

FELÜGYELŐ, társalkodónót keresünk 76 éves nő mellé; szállás, étel biztosítva. Fizetés megegyezés alapján. Tel. 0725-207-506. (19993)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés, belső meszelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19840)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, tetőjavítást, vízszigetelést, belső-külső meszelést, készíti teraszt, csatornát, lefolyót, kerítést. Tel. 0756-825-935. (19852-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

dr. VASZKÓ ANDRÁS
fogszakorvos, életének 80. évében, június 19-én Újhartyánban tragikus hirtelenséggel elhunyt. Emlékét megőrizzük!
A gyászoló család. (p-I)

Mély fájdalommal, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, anyós, rokon és jó szomszéd, a MANPEL volt dolgozója,

özv. TÖVISSI IRMA
életének 66. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése 2023. június 22-én, csütörtökön 15 órakor lesz a székelykassai ravatalozóból, református szertartás szerint.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (19996-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

AZ OLIGRAF NYOMDA műhelyébe munkaerőt alkalmaz. A betanítást vállaljuk. Tel. 0725-917-421. (sz-I)

Kincstárjegyek vásárolhatók júniusban és júliusban is!

A Közpénzügyi Minisztérium június 21-étől újabb 1 és 3 éves lejáratú, évi 6,50%, és 7,30%-os kamatú kincstárjegyeket bocsát ki a lakosság számára. A kincstárjegy dematerializált értékpapír, egy darab nominális értéke 1 lej.

A kincstárjegyek megvásárolhatók:

– online június 21. – július 13. között – csak azok a magánszemélyek, akik regisztráltak az ANAF oldalán a saját virtuális térbe (SPV). Az online elvégezhető műveletek a következők: a befektető nevére szóló jegyzési számla megnyitása egy kiválasztott államkincstári egységénél, Tezaur állampapírok jegyzése, a befektető jegyzési számlájáról a befektető nevére szóló bankszámlára történő átutalás. Bővebb tájékoztatás a <https://mfinante.gov.ro/ro/web/trezor/ghid-tezaur-online> és <https://mfinante.gov.ro/ro/web/trezor/tezaur-online> weboldalakon; – az Állami Kincstár kirendeltségeinél június 21. – július 14. között – a Román Posta Rt.-nél június 21. – július 13. között a városi postahivatalokban, illetve június 21. – július 12. között a vidéki postahivatalokban.

A kamatot évente, az útmutatóban közölt határidőre fizetik ki.

A kincstárjegy átruházható, és idő előtt is kiváltható.

A kincstárjegyeket azok a természetes személyek vásárolhatják meg, akik a jegyzés időpontjában betöltötték 18. életévüket. Az ezekből származó jövedelem a törvény alapján adómentes.

A Pénzügyminisztérium az állampapírok eladásából befolyó összeget a költségvetési hiány és az államadósság refinanszírozására használja fel.

A jegyzés útmutatóját, illetve az esetleges módosításokat a Datorie publică címszó alatt, és a www.posta-romana.ro honlapon teszik közzé.

A közönségszolgálati és sajtóosztály

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

www.doraoptics.ro

-20%

**KEDVEZMÉNY
NAPSZEMÜVEGEKRE**

Zilele
**TÂRGUMUREȘENE
MAROSVÁSÁRHELYI** napok **26.** ediția

Horia Brenciu & HB orchestra
Zorán ♦ Margaret Island
Irina Rimes ♦ Bosquito
Nicu Alifantis & ZAN ♦♦♦♦
Vizi & Alexandra Ungureanu
Budapest Bár ♦ Mobilmánia

Carmina Burana 22-25 iunie
Filharmonica de Stat Târgu Mureș június 22-25.

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Mereu împreună!
Együtt a város!

MCA Health Care
ORVOSI LABORÁTORIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaplól származó összeggel júniusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

**JÖVŐBE
ÉPÍTETT
MÚLT**

MINDEN SZERDÁN ÉS PÉNTEKEN
A MOZAIKBAN

ETV

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

96 FM

106,8 FM

1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon
**Az ismeretlen
kedves**

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám